

BONA PAU

PRIMA
CORONA

Núm. 475 - Any XL

MONTUÏRI

SETEMBRE 1992

Sant Bartomeu convoca tots els montuïrers

L'homenatge als nostres majors

Dissabte 5 de setembre: Pere Orpí s'acomiada de la parròquia i Onofre Torres fa l'entrada. Andreu Genovart ja és a Capdepera.

Quatre fets lamentables marcaren unes de les festes més conflictives de Sant Bartomeu.

Els representants dels partits polítics opinen sobre l'oferiment de participació municipal.

Ha començat la temporada de futbol amb tots els equips montuïrers a les màximes categories.

El P.S.M. ha presentat un recurs contenciós administratiu contra l'acord de construcció del poliesportiu municipal.

Gabriel Julià, de Felanitx, guanyador del I Concurs de Conte Curt.

Dos dits de seny Festes conflictives

Un any més han passat les festes de Sant Bartomeu. Una vegada més, és l'hora del balanç, no sols econòmic, sinó sobretot cívic, que és el càrrec més important quan es tracta d'unes festes que, almanco en teoria, pretenen fomentar l'alegria popular i la sana convivència.

Baix d'aquest aspecte, el civisme ha estat afectat per una sèrie de notes negatives que han fet tremolar el resultat final del conjunt.

Fa dos anys, amb motiu del Torneig de sa Llum, ja hi va haver enfrontaments entre jugadors de Montuïri i de l'equip contrari, fet que comentarem en aquest mateix racó de **Bona Pau**. Enguany el fanatisme i l'agressivitat es manifestaren encara amb més virulència: la final dels Juvenils B oferí un espectacle realment deplorable, no sols per part dels jugadors sinó del públic, fins i tot de persones que més bé haurien d'haver anat a posar pau i aquietar els ànims exaltats.

Un altre fet per afegir al balanç negatiu: la pallissa que un grup de montuïrers donaren a un jove de fora poble que hagué d'ésser hospitalitzat amb lesions i fractures. Potser l'alcohol i el foc juvenil en tenguieren bona part de culpa, però amb fets com aquest, a la llarga, qui hi surt més nafi és el bon nom del propi poble dels agressors.

Podríem seguir amb altres successos de trista memòria, com la crema nocturna de la bandera espanyola que presidia la façana de la Casa de la Vila, o l'anul·lació del concert del dia de Sant Bartomeu, per divergències entre l'Ajuntament i la Banda: a l'hora de la veritat qui sempre "paga els plats romputs" és el poble.

Potser les festes d'enguany seran recordades com unes de les més conflictives de la història. Encara que ningú pot dir "d'aquesta aigua no en beuré", crec que val la pena fer una reflexió i veure com anam de seny i de capacitat de diàleg i de convivència, ja que les festes són un temps especialment propici per fomentar la germanor i la superació de diferències socials, ideològiques, culturals o polítiques. A base de violència, tancament i manca de respecte als altres, malgrat que estiguin a flor de pell per

Coca amb verdura

Un remolí d'aire inquiet i joveçà jugava amb un paper a qualche indret d'una illa mediterrània, passava migdia i un sol de justícia que batallava insolent: n'era l'únic testimoni. A cada bufadeta de vent el paper alenava i prenia fulles d'aquí i d'allà, trespava tots els racons de la plaça cercant què sé jo què, per ventura les perdudes nits de lluna d'ençà que fou arrabassat. Segurament va ésser una casualitat que la meua espardenya el pressionés contra el terra i així, vaig poder llegir l'anunci de convit a un acte sociopolític que acabava resolt i contundent: hi haurà coca i vi per a tots els assistents. La curiositat em va picar i vaig anar-hi. Després dels parlaments, tothom s'afuà a la menjua i entre mossegada i glopada, es feien els comentaris adients al cas. Se'm va acostar un conegut i em va glossar tot satisfet, exultant i joïós: això és ben bé "lo nostro"! amb una mà oprimia suaument un tassó de plàstic ple de vi d'aquest de potada i amb l'altra sostenia un tros de coca amb verdura, excessivament saïmosa per la lluentor dels dits.

Era la mateixa sala, tant si anaves a "La Mancha", Girona o "Salamanca". També a Montuïri era igual que als altres llocs, obscura, tenebrosa, envoltada d'armaris i prestatges plens de boes enderrits i revistes sindicals. Un crucifix, un retrat del "Caudillo" amb l'uniforme de generalíssim dels exèrcits i la imatge impertèrrita d'en "José Antonio" amb una

tot arreu, no ajudarem a millorar el poble ni una societat que de cada dia sembla que fomenta més la competitivitat, l'egoisme i l'agressivitat.

Els balls dels nostres Cossiers són un testimoni viu i patent de com els nostres avantpassats foren conscients de les seves deficiències i del seu esforç per superar-les: al final de cada ball, la dama venç el dimoni, com a símbol del triomf del bé sobre el mal.

Alerta, idò, que no sempre el contrari és el dolent absolut. Cal començar per vèncer el dimoni que, per desgràcia, tots duim dedins.

Salomó

camisa fosca tirant a blau on es distingien clarament el jou i les fletxes falangistes, presidien tots els actes que s'hi celebraven. Per les festes era lloc d'obligada visita; els montuïrers estaven convidats a recordar, amb la dolçor característica d'un "vino español", quins eren els seus símbols, dirigents i autoritats. El vespre per acabar-ho d'arrodonir una vetllada de "bailes regionales" a la plaça, organitzada per la "Sección Femenina".

La nostra generació en va quedar farta de "vinos españoles", de "bailes regionales" i de tota aquesta comèdia. Ens agradava el rock i les pel·lícules americanes que Hollywood, la fàbrica de mites, espargia per tot arreu fins arribar al cinema "Royal" de Montuïri on hi havia sessió doble tots els diumenges horabaixa. Ens imaginàvem pirates, princeses o "cow boys" dinant d'un plat de sopes tot recordant el darrer film, o el vespre pensàvem en els fotogrames de la propera cinta torrant llonganissa i botifarrons. En l'estiu, sopant d'un pa amb oli, parlàvem dels cossiers i les berbenes. Per a Pasqua, les panades i robíols es fonien amb els acords de la marxa fúnebre d'en Chopin que marcava el pas de les processons.

Arribaven tots satisfets. La manera de conduir, l'exuberant energia i les ganes de canviar-ho tot delataven la seva joventut. Venien de fer una tremponada a la fresca (organitzada per qualsevol grup que tanmateix no interessa anomenar); ho comentaven entusiastes buidant litrones de cervesa i bevent tassionades de whisky als bars i cafès del poble que feien d'entremig d'una nit de marxa. Més tard i mig tèrbols, cap a la "disco", la nit és jove i s'ha d'aprofitar. En aquestes hores però, cal contrarrestar l'esperit amb un mos per poder continuar la bauxa. Realment la imaginació juga males passades perquè em va parèixer veure dos joves tots encaramelats assussuallà, a un lloc de menjars, amb una bona llesca de pa amb sobrassada cada un. No podia ésser mail, era completament impossible! Em vaig espolsar bé els ulls, pensava que els sentits em fallaven i convenia espavilar-me. Al cap d'una estona vaig reaccionar. Clar que sí!, mastegaven aquesta massa de carn greixosa capolada i premuda talment una buina xafada per la roda d'un vehicle pesant. Exactament, l'heu encertat. Era la deliciosa, la insulsa, la malmesa, la discreta, l'anelhada, l'americana, la universal hamburguesa.

Sa talaia d'en Rubí.

Editorial

L'oferta feta pel batle de Montuïri Joan A. Ramonell als partits de l'oposició en el darrer ple, celebrat el 21 de juliol passat, a fi d'arribar a un acord mitjançant el qual es donaria participació a tots, d'una manera ampla, tant en les tasques de gestió com en les de govern, ha estat o serà analitzada per les formacions polítiques que integren el nostre Consistori.

Hem volgut, des de Bona Pau, oferir una prèvia visió, tant de l'oferta com de la postura dels partits de l'oposició i també del fet en sí. Si, per una part, hem acudit al batle perquè especifiqués i concretés tant com fos possible la seva oferta, també treim a llum algunes postures i prevencions que els partits de l'oposició pensen agafar a l'hora de firmar un pacte de govern i participació. Decisions, les d'uns i altres, que, cas d'esser compartides, podrien esser l'inici d'un nou aire dins el Consistori, el principi d'unes noves gestions, fins ara unilaterals, i la presa de decisions amb la complaença d'uns i altres, si bé sempre dins el clima democràtic en què s'ha de governar.

En aquesta determinació hem com-

provat la bona voluntat, encara que volent posar prèviament cada cosa al seu lloc. S'hauran de discutir unes postures que no variaran substancialment els programes electorals elaborats el seu dia per les formacions polítiques. Més bé serà necessari especificar el camí que s'ha de recórrer per dur-les a terme, essencialment. No obstant i vista la bona voluntat d'uns i altres, veim la factibilitat d'arribar a un acord sempre que els actors estiguin disposats a cedir o fer certes concessions en determinats punts, tota vegada que encara que els objectius polítics no són idèntics, ho és la finalitat: el bé i el progrés de Montuïri.

En aquest tema no hi hem distingit mala voluntat. Això sí, una canvi de postura i el desig que tots tinguin d'alguna manera participació. Ara manca saber quina serà la reacció quan uns i altres vulguin que prevaleixi el seu punt de vista i fins on arriben les concessions que serà necessari fer per arribar a un consens. Aquí serà el punt clau de la qüestió i a la fi la presa de definitives determinacions.

Poema

**A la infantesa i adolescència
Amb tot el meu amor**

Què és d'hermosa la infantesa,
dins ella no hi ha maldat,
si pogués tanta bellesa,
arribar a sa tercera edat
seria una meravella.

Quan Crist en el món estava
i predicava pau i amor,
dotze homes amb Ell menava,
molta gent l'acompanyava,
encara que, a lo pitjor,
qualcun de res s'enterava.

Hi havia nins que jugaven,
correguent i fent renou,
es deixebles els renyaven
i enfadats els enviaven
enfora, a jugar pes sol.

Però Crist que s'enterà,
an ets apòstols va dir:
"Deixau aquests nins passar,
deixau que vinguin a mi,
que d'ells el Regne serà,
l'home que nin no es farà
no serà digne de mi,
i en el cel no entrarà".

Això a mi me fa pensar
que és difícil tornar néixer,
però ho podem provar
de ser bons i deixar anar
es cards, i collir sa xeixa.

Antònia Adrover "Manxes"

Dues estampes de les passades festes que captivaren els nostres infants: les corregudes de cintes i la rompuda d'olles

De rector de Montuïri a rector de Sa Colònia de Sant Jordi

Pere Orpí Ferrer revisa la seva actuació

La tasca envers Bona Pau és digna d'elogi i reconeixement

Encara que com a rector solidari, el fet cert és que en Pere Orpí Ferrer vengué a Montuïri per a la majoria dels montuïrers com a rector de la nostra parròquia. I aquí ha exercit el seu ministeri durant els quasi cinc anys que van des del 29 de novembre de 1987 fins al 5 de setembre del 92, que és el dia assenyalat per al canvi de rectors.

En Pere dia 8 de setembre passat va celebrar les noces d'argent sacerdotals i durant aquests 25 anys ha exercit el dotze primers a Peguera; i des del 79 fins que vengué a Montuïri fou el rector de Son Macià.

Durant aquest darrer quinquenni en què ell ha estat rector d'aquí s'han duit a terme una sèrie d'obres i reformes que han constituït millores tant a l'església com a la rectoria, les quals repercutiran en bé del poble i roman-dran definitivament. Aquest era l'aspecte que comentàvem i així era la seva valoració.

—A nivell parroquial —deia en Pere— s'han fet algunes millores, si bé el mèrit no és meu, sinó de tot un equip i seguint pautes marcades anteriorment. Cal destacar la restauració de l'orgue, la primera fase del procés de restauració del retaule de Sant Pere, la nova il·luminació del temple parroquial, reforma i acondicionament de l'edifici de la rectoria, com són l'enrajolat, cortines, ampliació del menjador i del local-oficina, així com la decoració i material escènic de la Sala Mariana, etc. També s'ha firmat la cessió del local de Ca S'Escolà per a ús de l'Associació de Persones Majors.

—Tot això sense comptar el que es podria considerar de nivell personal.

—Sí. A nivell personal, a més de coordinar la pastoral parroquial, he presentat dues exposicions de quadres a l'oli; he col·laborat a la revista **Bona Pau** (com a redactor i corrector), he participat en obres del Grup de Teatre pintant decorats i com a actor "invisible"; he promocionat l'excursionisme de muntanya, etc.

—A més de tot això, hi ha hagut també altres preocupacions que t'han absorbit un temps considerable i valuós.

—Sí: la catequesi a tots els nivells i la

pastoral juvenil.

—Amb tot això uns objectius s'hauran aconseguit, però altres...

—D'entre els primers vull dir que s'han fet passes dins la pastoral de conjunt, a nivell arxiprestal i de parròquies solidàries. S'han anat consolidant els cursets de novis, s'han duit a terme positivament trobades conjuntes de formació per a catequistes, membres dels Consells i Comissions Parroquials, etc. També s'ha experimentat la catequesi familiar, amb resultats bastant positius.

—I, a la fi, s'ha aconseguit posar ordre en el condol dels funerals.

—Sí, ha costat molt i qualche disgust. Però ara tenc notícies que la gent ho agraeix.

—També s'ha treballat en Acció Social.

—Dins el camp de l'Acció Social hi ha un grup que hi fa feina amb il·lusió i eficàcia. S'han tengut en compte diferents casos i problemes dins el mateix poble; s'ha participat a les trobades de pobles, s'ha col·laborat amb "Deixalles", el menjador del Patronat Obrer, etc.

Pere Orpí destaca dels montuïrers

El sentit de festa
El seu orgull de poble
El caràcter obert i
extravertit
El bon gust per
l'estètica

—Però no tot són realitats. Hi ha projectes que necessitaran temps perquè ho siguin.

—Serà convenient potenciar i continuar les petites realitats de pastoral juvenil, com són el procés de fe, el moviment de joves cristians de pobles, els grups d'amistat i d'excursionisme, etc.

—Pel que fa a l'economia i a les obres, encara no està tot resolt. ¿No és així?

—En quant a economia i obres s'haurà d'insistir més en la campanya de subscripcions de cara a l'autofinançament, serà necessari reforçar les balustrades del campanar, restaurar els portals del temple, remodelar els "graons", renovar la il·luminació del Roser i altres capelles, acabar la restauració del retaule de Sant Pere...

—En concret, ¿què consideres, sobretot, que s'hauria de fer d'immediat?

—Estimular la col·laboració de la gent en tots els aspectes. Consider més important la prestació o col·laboració personal que no l'econòmica. Manquen catequistes d'infants i de joves, gent nova que doni una mà en l'acció social i altres camps, ja que a l'hora de la veritat són sempre els mateixos. Esper que el nou capellà serà més hàbil per fitxar cares noves i moure el carro amb més força i creativitat.

—En aquests moments en què has

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

lital per trobar defectes i exigir als altres, que per col·laborar; i això no ajuda gens a fer un poble millor. Tampoc no hi ajuda la seva facilitat per polititzar les coses, en perjudici de la convivència. En l'aspecte religiós, ja de temps enrera, és un poble fred i secularitzat, que passa de tot... però s'aprofita de l'Església quan li convé.

—Durant aquests anys hauràs hagut de prendre certes determinacions importants. ¿Quines han estat les que més t'han costat?

—Les decisions importants no les he preses tot sol, sinó conjuntament amb els rectors solidaris i el Consell Parroquial. De cada dia és més necessari compartir la responsabilitat i treballar en equip. Així no hi ha tant de perill de cometre equivocacions.

—En els moments de la teva partida, ¿què és allò que més greu et sap haver de deixar?

—Els bons amics que tenc a Montuïri, joves i vells; si bé no els deix del tot ni molt manco, perquè l'amistat no es perd. També em sap una mica de greu deixar el casal de la rectoria, el bell temple parroquial i el graons, que formen un conjunt tan harmoniós i de tant de caràcter, entorn quotidià on m'hi he sentit molt bé durant aquests anys.

—¿Com reberes el nomenament de nou rector de Sa Colònia?

—El Sr. Bisbe em va fer la proposta com una baula més dins tota una cadena de nomenaments. Després de pensar-m'ho un parell de dies, vaig acceptar. El canvi no suposa una ruptura amb Montuïri, ja que Sa Colònia és un lloc freqüentat per molts de montuïrers, que confii m'ajudaran a situar-me. Endemés, a mi m'agrada la mar, i esper que allà podré trobar temps i inspiració per pintar i escriure versos, que també és important per sentir-me realitzat.

—Això suposarà allunyar-te un poc més del teu poble, Capdepera.

—Això sí: està més enfora del meu poble, però Peguera hi estava encara més, i avui en dia no hi ha distàncies. Sempre fa vessa un canvi, perquè suposa deixar allò que ja coneixes i estimes i començar de bell nou; però els capellans tornam pocs i cal estar disponibles per anar allà on convengui per a la bona marxa de la diòcesi. Per altra part, el capellà que ve, En Nofre

Pere Orpí posa de relleu la responsabilitat dels cristians compromesos, però reconeix que molts prefereixen mirar-s'ho des de fora i encara criticar

Torres, és un bon amic, jove i amb ganes de treballar. Crec que hi sortirà guanyant.

—Per altra part, Pere, has estat ficat de ple dins *Bona Pau*, i abans de venir aquí, dins altres revistes. Amb objectivitat, ¿per què no ens dones la teva impressió d'aquesta?

—*Bona Pau* és una revista molt completa, que reflexa bastant bé tota la vida del poble. Els qui viuen fora de Montuïri es poden fer càrrec de les distintes realitats. Com és natural, m'interessa seguir-la rebent.

—Per concloure aquesta entrevista i en els moments del teu acomiadament, ¿què diries als montuïrers?

—Que facin tot el costat possible al nou capellà, a fi d'anar creixent i fent camí com a comunitat creient. Al mateix temps don les gràcies als altres rectors solidaris i a tots aquells que d'una manera o altra m'han ajudat durant aquests anys. Si en qualche cosa vos puc servir d'aquí endavant, sempre em trobareu disponible, com a capellà i com amic.

—Nosaltres, Pere, per la nostra part i en aquests moments de l'adéu i en representació dels qui continuarem fent

Bona Pau volem dir-te que sentim de bon de veres el teu trasllat. Si, per una part, has estat el diligent redactor que sense firmar amb el teu nom has omplert pàgines d'aquesta revista, per altra, al llarg d'aquests cinc anys has sabut vigilar detingudament tant l'ortografia com les errades o modismes a fi que el seu contingut fos tan correcte com és degut. I si encara han sortit faltes o incorreccions, de cap manera es deuen a la teva labor ni n'ets culpable. Has duit a terme una tasca feixuga, oculta, sols minusvalorada pels qui desconeixen aquest treball.

En nom dels qui romanem aquí desitjam que aquestes línies suposin l'agraïment al rector Pere —poeta i literat— de qui es podrà dir que féu pujar el nivell literari de *Bona Pau*.

I per altra part, les reformes a l'església, a la rectoria i a la Sala Mariana dutes a terme durant aquests darrers cinc anys que ha regit la feligresia de Montuïri, així com la labor pastoral desenvolupada, romandran com a penyor permanent d'aquest darrer lustre que, sota la responsabilitat de Pere Orpí, ha caminat la cristiandat del nostre poble.

Onofre Arbona

anònim

PUB

Montuïri

Carrer de Baix, 4

(Ve de la pàgina anterior)

de responsabilitzar-te d'una nova feligresia i, per tant, deixes la de Montuïri. ¿Quines són les satisfaccions de més relleu que te'n dus?

—En conjunt l'encoratjament i bona resposta d'un grup de persones incondicionals, que entenen bé què significa fer poble i comunitat cristiana. Des del Consell de Pastoral i altres grups parroquials donen un bon testimoni de seglars compromesos en la co-responsabilitat de tots els cristians en les tasques de l'Església, que no són exclusives dels capellans. És una llàstima —afegeix en Pere— que aquest grup no sigui més nombrós, ja que tothom està convidat a participar-hi. Però molts prefereixen mirar-s'ho des de fora i encara criticar els qui s'esforcen per treure les castanyes del foc.

—¿Quina impressió te'n dus de la comunitat cristiana de Montuïri?

—Em dona la impressió que durant la meua estada a Montuïri la "comunitat parroquial" més bé ha anat disminuint en lloc d'augmentar. De cada vegada hi ha manco gent que ve a missa o que participa en els actes que organitza la parròquia. Però al cap i a la fi, és l'Esperit Sant el qui té la darrera paraula. I jo —diu el rector Pere— crec més en la força i la llum de l'Esperit que en els meus pobres esforços. Déu és l'únic que pot jutjar i avaluar el treball de cadascú sense equivocar-se.

—Durant aquests anys se t'ha notat una forta preocupació i ocupació per a la infància. D'ells, ¿tens la mateixa impressió que de la gent major?

—Els mateixos nins, en general, en haver fet la primera comunió, ja no es tornen acostar, ni a la catequesi ni a les celebracions de l'Eucaristia o missa dominical. Si la família no hi creu, és igual que fer retxes dins l'aigua. Ara bé: com que jo hi crec, no és estrany que em senti fracassat després de tants d'esforços aparentment inútils.

—¿Has dit fracassat?

—Sí. A més, sovint m'he sentit incomprès, atacat i manipulat, segons els casos, ja que la gent en general parla llenguatges molt distints.

—Això t'haurà fet sofrir...

—És natural. Veure molta gent que no t'entén, que parla un altre vocabulari. Per exemple: parles de sagraments com a "celebracions de fe" i molts entenen "festa social i consumis-

Durant les matines de 1990 i essent rector de Montuïri Pere Orpí fou inaugurada la nova il·luminació interior de l'església

ta amb cerimònia religiosa inclosa".

—És natural, per altra part, que hi haurà alguns caires de la gent montuïrera amb qui has tractat, que són diferents. ¿Quins posaries de relleu?

—Sobretot el caràcter acollidor dels montuïrers, i d'una manera especial el contacte amb els malalts que he anat visitant cada mes. M'han ajudat molt a no perdre el coratge i a relativitzar les coses.

—En aquests moments i pensant en tu mateix, ¿et consideres "cremat"?

—Esser feel a l'Evangeli i a certes normes de l'Església suposa prendre actituds que no sempre cauen bé a la gent, i això arriba a "cremar". Seria molt més còmode complaure els capritxos de tothom, que sovint es contradiuen amb la normativa; però jo, en consciència, no ho puc fer, encara que passi per "dolent"; malgrat tot, a vegades he transigit.

—És de suposar, de totes maneres, que del teu pas per Montuïri te'n duràs una experiència positiva.

—Una experiència important ha estat el formar part d'un equip de rectors solidaris. Tractant-se d'una experiència nova dins Mallorca, i malgrat les limitacions i dificultats, ens hem esforçat per treballar units i per ajudar els seglars compromesos a superar l'àmbit purament parroquial.

—Dins l'aspecte religiós a Montuïri, ¿què consideres que és allò que més s'hauria de potenciar?

Pere Orpí considera que no ajuda a millorar el poble:
*"La lleugeresa en trobar defectes
La facilitat per polititzar les coses"*

—La catequesi familiar, d'adults i de joves. Potser també els moviments especialitzats.

—I pel que fa a l'aspecte humà i cultural. ¿Com veus els montuïrers?

—Manca sensibilitzar la gent de cara a l'assistència a actes culturals: conferències, concerts, funcions de teatre, etc. A vegades hi acudeix tan poca gent que hi ha per desanimar qualsevol.

—Durant aquests cinc anys hauràs tengut temps de conèixer la gent de Montuïri. ¿Què destacaries de la seva manera de ser?

—Entre d'altres, el seu sentit de festa, el seu orgull de poble, el seu caràcter obert i extravertit, el seu bon gust per l'estètica, etc.

—Segons el teu punt de vista i molt d'una manera general, ¿quins aspectes consideres que favoririen Montuïri si es milloràs el caràcter montuïrer?

—Parlant en general, tenen més faci-

(Continua a la pàgina següent)

S'ha dit que...

...hi ha moltes maneres de fer befa de qualcú. Però es papers que a principis d'agost corrien pel poble mostrant com "Hisenda" encalçava qualcú, foren rebutjats per molts i menyspreats ets autors des pamflets.

...000...

...de sa mateixa manera que s'ha il·luminat es campanar des cristians també se pot il·luminar es "campanar des moros". Es des moros -afegeixen es seus entusiastes- és més antic, i si se tracta de conservar ses coses antigues, ¿per què no donar brillantor an es "campanar des moros", avui oblidat per molts?"

...000...

...és molt necessari que s'instal·li sa xarxa d'aigües netes. Però encara n'hi ha que han oblidat que sa de ses brutes fa bastants d'anys que funciona. Degut a aquest oblit, veïnats i gent que passa per davant ses cases on tiren aigües brutes an es carrer, han de sofrir sa mala olor i es verim p'en terra, i aquests dies d'estiu, en què un pren la fresca, encara és més mala de suportar aquesta del·laxada.

...000...

...a sa sortida des pregó de festes se sentia gent que deia: "En Joan Miralles se n'ha rigut de noltros; mos ha "amollat" una conferència d'en Colon. De ses festes ni de Montuiri no n'ha parlat gens".

...000...

...foren de tal envergadura es "tocs" que hi hagué en es futbol es penúltim dia des Torneig de sa Llum, que durant un parell de dies en es poble no es parlava d'altre tema. Ah!, i qualcun, des protagonistes, necessità assistència mèdica. No eren berbes!

...000...

...ja passa de mida es renou que se sent qualque vespre en es carrer de Baix, prop des "Pub". Es veïnats se'n queixen fort.

...000...

...però encara fou pitjor lo que passà per aquells voltants tres dies abans de Sant Bartomeu. Una brega motivà que a un jove li rompesin tres costelles, hagués de venir s'ambulància i posteriorment romanquès ingressat.

...000...

...s'ha posat de moda a

Montuiri repartir alfabeguers. L'any passat fou un partit polític a un des "mitings" electorals, i ara, es diu de Sant Bartomeu, a sa sortida des Cossiers, davant Ca Na Bella, s'Ajuntament n'obsequiava uns brotets molt ben presentats. I naturalment també a ses completes, però... per part de l'església.

...000...

...és incompreensible que un diari des prestigi d'"ABC" de Sevilla, davall una foto d'un des Cossiers que assistiren a s'"Expo" escrigués: "Uno de los integrantes del grupo folclórico "Cossiers de Montuiri", de Ibiza y Formentera". Quina mala informació, Déu meu! Ni saben escriure Montuiri ni saben a quina illa estam situats!

...000...

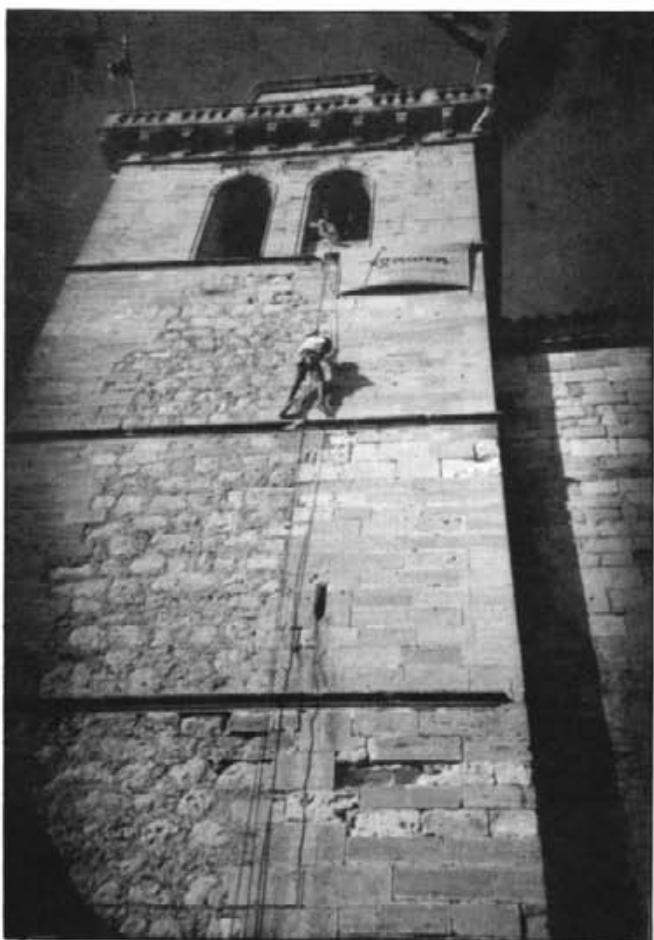
...fa masos que es parla de ses obres de reforma des local de sa Tercera Edat. Fa poc que es president anuncià públicament que començarien dia 1 de setembre. ¿Qualcú ho ha vist? Clar, no digué de quin any!

...000...

...fins s'horabaixa de tot des dia de Sant Bartomeu no onejà sa bandera nacional a sa balconada de s'Ajuntament. Uns, indignats per haver-la cremada, comentaven: "Tanmateix no els faran res, an es culpables". Altres: "Clar, no els agafaran". La resta: "Eren externs i ja no són per aquí". N'hi hagué per a tots es gusts, de comentaris. Menys mal que es porrerencs mos deixaren sa seva!

...000...

...es fet de no tocar sa banda de música es dia de Sant Bartomeu no va agradar gens. Ningú hi sortí

L'escalada al campanar l'horabaixa del dia de Sant Bartomeu va atreure molta gent. Fou molt arriscada i qualcú se'n dugué un "susto"

guanyant. Tots hi sortiren perdent, fins i tot es poble, aliè an es fet, que se va quedar sense concert.

...000...

...sa gent de seny des poble deia que s'han de prendre ses mesures que calgui perquè un fet així, de no tocar sa banda quan està programat, no torni passar. I per altra part, un costum se fa llei.

...000...

...un any més s'ha de criticar s'Ajuntament per sa manca de serietat en s'edició des programa de festes de Sant Bartomeu: nombrosos canvis d'hora i fins i tot de dia desorientaren sa gent. No sols han de reconèixer aquest fallo, sinó que s'hauria d'evitar que un altre any es torni repetir.

...000...

...i també es demana an ets encarregats de programar es programa que tenguin present (pels anys que vénen, naturalment) que hi ha gent que vol anar a tots ets actes. Però si hi ha coincidència d'hores, és impossible.

En Xerrim

El batle disposat a canviar de postura

Mijançant un pacte ofereix participació als altres partits, fins i tot en les tasques de govern
El batle i els tres partits de l'oposició exposen els respectius punts de vista

L'ofertament del batle

Sobre el pacte urbanístic

—La meua intenció, en el setembre, és la de començar amb el canvi de les Normes Subsidiàries. Això implicaria el crear un nou sòl urbanitzable. Però per això se n'hauria de llevar de qualque lloc i en concret d'aquell que pràcticament no és urbanitzable i és urbà. I crear zones de més futur i que tenen més interès, i fer-les urbanes. Ja que són decisions transcendents per a Montuïri, s'hi ha de pensar molt bé. És un pacte que m'agradaria fer entre tots els del Consistori.

Comissions

—Es farien més Comissions de les que hi ha, sempre que xerrant ens entenguéssim. Actualment hi ha algunes Comissions amb un delegat, com és el cas de la de cultura, urbanisme... Sempre que els partits de l'oposició estiguessin disposats a col·laborar es podrien fer noves comissions i més amples, i fins i tot ells les podrien presidir.

La Comissió de Govern

—La Comissió de Govern és la que aprova les factures i les obres. En aquest moment no n'hi ha cap d'ells integrat. Però igualment els oferim el poder-hi estar.

Responsables de les Comissions

—El que hem de fer és assegurar-nos, mirar quines són, amb vistes als tres anys que ens queden, les tasques que hem de fer i les coses que ens van bé. Firmar-les i que el qui tenguí la presidència de la Comissió sigui el qui es cuidi de dur la feina endavant. Ara bé, abans ens haurem assegut.

Comissió econòmica

—Moltes vegades és el punt d'encontrada o el punt dèbil. S'hi podrien integrar. Avui es pot dir que a la Comissió Econòmica la duu en Joan Moncadas, ja que consider que ell és el més preparat. S'ha de tenir en compte que si hi ha un pacte, la gent participarà tant en la part econòmica com en urbanisme o acció social... en tot allò que hi hagi.

El Patrimoni Històric

—És un tema bastant important en el qual s'hi fa una feina molt lenta. Crec que igualment és una de les Comissions en el funcionament de la qual s'hi hauria

de pensar molt bé, mirar quines passes s'haurien de recórrer durant aquests tres anys, quines són les empreses que hem de dur a terme, quin pressupost s'hi ha d'invertir, què és el que volem...

Pressuposts

—Cada Comissió tendria el seu pressupost propi i la pròpia independència.

Diferències

—El fet principal és que ens hem d'asseure, hem de saber quines diferències hi ha. El batle pensa exposar les línies d'actuació. És natural que les línies clares de govern siguin les del batle. Ara bé, si els partits de l'oposició hi estan d'acord, nosaltres estem disposats a dur endavant les línies del programa del PSOE, del PSM o de CB que puguin anar bé. No hi ha cap inconvenient que es puguin ficar dins el programa que puguem elaborar conjuntament. Ara bé, hi ha d'haver les dues parts. I confii que almanco qualque grup s'incorpori a aquesta proposta.

Una renovació

—Això vendria a ser tornar començar de bell nou. Ara l'Ajuntament està format per uns delegats i una comissió de Govern, i suposaria canviar-ho tot, des del moment que es firmàs el pacte.

Canvi de postura

—La postura primitiva de no donar par-

ticipació als altres, canviaria totalment. Ha passat ja més d'un any des que férem la campanya, que consider fou molt dura. Per exemple, un encara recorda que C.B. simplement es va crear per anar en contra del batle, cosa que està ben demostrada. I encara recordam que de la gent de C.B. de darrera, encara n'hi ha que tenen la mateixa idea. La diferència està en que sembla que el seu representant a l'Ajuntament té ganes de fer feina i dóna la impressió que ja no segueix aquella línia que en un principi s'havien marcat. Les coses canvien i en política tot pot canviar. L'únic que hem de cercar és el bé de Montuïri. I si ells, els representants dels altres partits, com també els del nostre, poden aportar qualque cosa per al poble, se'ls ha de donar la possibilitat de dur a terme els seus propòsits.

Opinió del P.S.O.E.

—No podem opinar sobre allò que desconexim. Quan el partit tenguí la proposta, l'estudiarà.

—Sobre el que pensam fer, si és una oferta seriosa estem disposats a col·laborar, ara si només és una oferta propagandística, de cara a rentar la seva imatge o a solucionar problemes interns del P.P.-U.M., és millor que sia la majoria que segueixqui duent la responsabilitat de governar.

(Continua a la pàgina següent)

FÀBRICA DE VIGUETES DE FORMIGÓ
 PRETENSAT I VIBRAT

MIQUEL SASTRE MAYOL

FÀBRICA: A SON MANERA - Telf. 64 61 49
 OFICINES: Carrer Palma, 108 - Telf. 64 61 27

MONTUÏRI
 (Mallorca)

(Ve de la pàgina anterior)

-Creim que el P.P.-U.M. a Montuïri està en un "impàs" d'impotència per a dur endavant les seves promeses electorals i per això volen implicar l'oposició en el fracàs municipal.

Opinió del P.S.M.

-Nosaltres a la legislatura passada ja vàrem fer unes propostes molt concretes, tant en matèria d'urbanisme com en la rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic i ens oferírem a dur-ho a terme amb el programa que proposàvem, però no es va acceptar.

-Per altra part, quan denunciàrem una situació irregular que hi hagué a la Comissió d'Hisenda també ens oferírem per dur aquesta Comissió.

-Ara en Mateu Ginard va presentar una moció demanant que es rehabilités Es Pou del Rei i se li va dir que ja estava en marxa. Ens donaren les gràcies pel nostre oferiment dient-nos que ja estava en tràmit. Volem la presidència de la Comissió, però el Delegat de Cultura digué que ja ho tenia en marxa.

-Evidentment s'hauria d'estudiar, abans de res, el que s'ofereixen, després hi ha d'haver un canvi general de funcionament de l'Ajuntament. Nosaltres no ens podem fer responsables, participant en la gestió, d'una situació totalment irregular que hi ha dins l'Ajuntament. I quasi podríem parlar del funcionament general.

-La comptabilitat d'enguany no està passada ni un sol mes. És impossible saber el que ha gastat cada Comissió. L'Ajuntament no sap els milions que ha gastat enguany. Fa bastant de temps que demanam que ens passin les actes de la Comissió de Govern i no ens les passen. Desconeixem el seu funcionament.

-O sia que per acceptar volem saber tot això. Si dins una empresa particular o

Un grup dels qui enguany participaren en els cursos de natació

una associació es duu bé, ¿per què no s'ha de fer la mateixa cosa a l'Ajuntament? Amb aquest descontrol no podem fer feina ni volem que un dia se'ns atribueixi la responsabilitat. Aquí hi ha doblers públics, es tracta d'un patrimoni públic i tot això s'ha de fer amb una total transparència, que no és l'actual.

Opinió de C.B.

-Ja era hora que els regidors del Partit Popular se n'adonassin que no és just ni bo ni convenient per a un poble petit com el nostre, oblidar, deixar de tenir en compte, apartar de les decisions un nombre de montuïrers tan nombrós com el que recolza el partit governant. Avui per avui, per mor del sistema electoral, la meitat del poble de Montuïri està dirigit per homes amb idees alienes a les seves, la meitat del poble no va votar el Partit Popular i, així i tot, ha de passar absolutament per la voluntat governant d'un grup que no representa els seus ideals polítics. Ha arribat el moment de deixar la dictadura d'un grup, d'una part de poble sobre l'altra, posant-nos en tasca i entre tots pensar, discutir i decidir, amb seny, coratge i esforç, el present, el

futur i la prosperitat econòmica i de qualitat de vida de Montuïri i els seus habitants.

-Des de sempre Convergència Balear ha lluitat per aconseguir la participació de tots els partits polítics a l'oposició en el govern dintre de l'Ajuntament. Ara el batlle accepta el joc democràtic i dóna la primera passa per al diàleg i el consens, cosa que alabam, recolzam i de la qual cosa li donam l'enhorabona.

-Pel que hem dit es pot veure que la nostra resposta serà d'acceptar aquest diàleg ofert; però ara queda la feina de pactar i discutir com, a on, quan i quina ha d'ésser la nostra participació dins el govern municipal. De cap manera volem donar un xec en blanc a ningú i participar en una gestió política que pugui perjudicar en manera alguna a Montuïri.

-Tenint confiança i pensant en la bona fe del batlle i de les altres forces polítiques, creim que es pot arribar a un pacte consensuat de govern molt positiu per als interessos generals de Montuïri.

-En l'hipotètic cas que dit acord o pacte de govern no pogués ésser, si el pacte no s'aconsegueix, no ens desanimarem en absolut, seguirem fent una oposició seriosa i fent com fins ara.

Benzinera "Ses Jardines"

Saluda els montuïrers amb motiu de l'obertura

Carretera Palma - Artà P. Km. 29'320

Montuïri

Les festes de Sant Bartomeu, enguany foren conflictives Altres esdeveniments realçaren i potenciaren la vida del poble

Inauguració del pub

Dia 1 d'agost passat tengué lloc la inauguració del pub "Anònim" situat en el carrer de Baix número 4, a un edifici propietat de Can Ferrando, el qual antigament era celler. Està obert els divendres, dissabtes i diumenges des de les 9'30 de la nit fins a les 5'30 ò 6 de la matinada. El regenta el jove Francesc Xavier Cifre Rodríguez amb en Pep Gomila "Bello" i en Pep Cerdà "Carboner".

Oposicions guanyades

Ens omple de satisfacció el poder divulgar que el nostre redactor en Cap, Gabriel Gomila Jaume, acaba de guanyar plaça a les oposicions estatals a secundària (antic ensenyament mitjà), en l'especialitat de psicologia i pedagogia.

Com també en el mateix nivell n'ha obtinguda la seva neboda Francesca Gomila Garau, també col.laboradora l'any passat a *Bona Pau*.

Amdós són llicenciats en Filosofia i Lletres i esperem que els corespongui plaça a Mallorca i puguin continuar escrivint en les nostres pàgines. Enhorabona!

Nou director d'E.G.B.

El Professor d'E.G.B. montuïrer, Gabriel Miralles Pizà ha estat nomenat director del Col·legi Públic de Petra arran de les eleccions efectuades a final del passat curs. Segons estableix la Logse, el període és per a tres anys. Enhorabona i bona tasca!

Himne a Capdepera

El passat 25 d'agost i amb motiu de les festes patronals de Capdepera fou estrenat un himne a aquella població, de la lletra del qual n'és autor Pere Orpí, "gabellí d'arrel", fins ara rector de Montuïri.

Aquesta és la primera estofa:

*Salut al nostre poble, bons fills de Capdepera!
Uniu amb brins de festa les veus dels gabellins.
Escampi el vent un himne pel camp i la ribera,
tan lluminós com l'alba que guaita mar endins.*

Dia 3 d'agost passat Gabriel Verd féu entrega a Palos de la Frontera al capità del vaixell "Niña III", Carlos Etayo, de la bandera de la nostra Comunitat. Hi eren presents l'agregat cultural de l'ambaixada de Venezuela a Madrid i la batlles de Palos de la Frontera

Del programa de festes

Ens afalaga que en el programa de les festes patronals d'enguany s'hi hagi inclòs, íntegre, el parlament que el director de *Bona Pau*, Onofre Arbona, va pronunciar a la sala d'actes de l'Ajuntament el passat 26 de gener a rel de l'homenatge que Montuïri reté a la nostra revista amb motiu del 40è. aniversari.

Gabriel Verd

El nostre investigador Gabriel Verd no descansa mai en el seu intent de donar a conèixer la seva tesi, de la mallorquinitat de Colom i de la que ja n'hem parlat en altres ocasions.

Dia 26 de maig passat va oferir una conferència a Pamplona, on també fou nomenat soci d'honor de la "Sociedad de Estudios Navarros, 2000".

Dia 3 d'agost va assistir a Palos de la Frontera (d'on va sortir Colom) als actes commemoratius de la partida de les naus cap al Nou Món.

L'investigador català Costa-Amic acaba de publicar el llibre "Colón, Catalán de Mallorca, sobrino de los Reyes Católicos", amb la mateixa tesi que en Verd. I per altra part el vaixell "Mari Galante" vengué a Palma el 21 d'agost passat, tot com a reconeixement del Colom mallorquí.

ment del Colom mallorquí.

I Concurs de Conte Curt

Es pot considerar com un èxit tant la convocatòria com la participació en el "I Concurs de Conte Curt, Sant Bartomeu 1992", ja que s'hi presentaren deu treballs d'alta qualitat i dels quals dos almanco eren de montuïrers.

El jurat va concedir les distincions per aquest ordre:

1er. Premi a Gabriel Julià Adrover amb l'obra "L'Albat Joan".

2on. Premi a Magdalena Mayol Mas amb l'obra "De com van desaparèixer les cuques de llum".

3er. Premi a Gabriel Juan Galmés amb l'obra "La pedra verda".

Cal dir que els tres són professors dedicats a l'ensenyament.

Mostres artístiques

Volem deixar constància de les mostres artístiques ofertes durant les passades festes patronals: De pintures, de Margalida Mateu; de ceràmica, de Jean Anne Jorgensen; de pintures a l'oli, de Magdalena Sastre Ramon i també de pintures a l'oli i de dibuixos a càrrec de la dibuixant de *Bona Pau*, Catalina Sastre Pericàs.

(Continua)

Els Cossies d'Alaró

A principis d'agost rebérem aquesta invitació: "L'Ajuntament d'Alaró i el Patronat Municipal dels Cossiers us conviden a assistir dia 16 d'agost de 1992 a la recuperació, després de 53 anys de letargia, dels nostres Cossiers, que tindrà lloc a les 19 hores a l'església parroquial durant l'ofici del patró Sant Roc i posteriorment pels carrers de la vila".

Tant de bo que aquesta recuperació no s'hagi de tornar a produir!

Presentació de tres llibres

És un fet molt singular que a Montuïri i en el plaç d'una setmana es fes la presentació de tres llibres que tenen una incidència directa amb el nostre poble, presentats tot tres a la sala d'actes de l'Ajuntament.

Dia 15 d'agost i abans del pregó de festes fou presentat el llibre i *casette* "Els Cossiers de Montuïri". Dia 21 i pel seu autor Vicenç Lull Santiago fou presentat el llibre-guia de les excavacions "Poblat talaiòtic de San Fornés". I dia 22 es donava a conèixer "Siguiendo mi camino", del que n'és autor Bernat Martorell Nicolau.

Crema d'una bandera

El dia de Sant Bartomeu a la balconada de la Casa de la Vila no hi oneja la bandera nacional fins a darrers hores de l'horabaixa

La matinada del dia de Sant Bartomeu, devers les 6, segons varen

Joan Miralles i Monserrat pronunciant el pregó de festes d'enguany

dir alguns, dues persones (un i una) externes, de la balconada de la casa de la vila despenjaren la bandera nacional espanyola i la cremaren enmig de plaça. Després la Guàrdia Civil en va detenir alguns que posteriorment amollaren. No es va saber qui eren els culpables. Es va dir que eren externs.

La banda de música no tocà

Fou notícia el fet que el dia de Sant Bartomeu d'enguany la banda de música, tan apreciada pels montuïrers, no oferís el concert anunciat en el programa de festes. Una determinació que fou presa a rel de no haver concedit l'Ajuntament a la banda entrada gratuïta a la berbena del dia de la revetlla i sols a la del dia de Sant Bartomeu.

Una decisió que la gent lamentava profundament, tota vegada que el poble, aliè al fet, va haver de suportar quedar-se sense un concert i en pagà les conseqüències. Ara sols resta prendre les mesures adients perquè un fet semblant no es torni repetir.

**Continuen les negociacions per crear la policia mancomunada
Batles i Govern estudiaren l'organització i prestacions**

Una vegada coneguda la sentència del Tribunal Suprem que reconeix la possibilitat de crear la Policia Mancomunada del Pla de Mallorca, es va reunir el passat 11 d'agost, el

Director General de la Conselleria Adjunta amb els batles de Montuïri, Sant Joan i Sineu, així com el cap dels serveis de Corporacions Locals i el secretari de la Mancomunitat.

En aquesta reunió s'estudià la prescripció conjunta de tots els serveis de la Policia Local del Pla de Mallorca, sobretot amb allò que té especial incidència en la problemàtica del món rural.

També s'analitzaren altres punts, com foren la plantilla necessària, la dotació del pressupost, el municipi que seria el més idoni per esser la seu d'aquesta policia, quan es creï, i altres aspectes que sorgiran a rel d'aquesta policia rural.

A finals d'agost hi tornà haver una altra reunió per tal d'estudiar la manera de fer factible aquest projecte.

**Faci
valer
la seva
nòmina**

**NÒMINA
VIVA**

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS
la seva millor garantia

Andreu Genovart Orell, nou rector de Capdepera

"Gràcies perquè m'heu deixat esser un montuïrer més"

"Agraesc la sinceritat dels montuïrers i la confiança que m'han demostrat"

Andreu Genovart Orell ha compartit aquests darrers vuit anys la tasca sacerdotal entre Montuïri, Porreres i Ciutat. Els darrers anys ha estat rector solidari i si en un principi residia a Montuïri, els dos últims ha romàs a Porreres, encara que per a qualsevol necessitat ha vingut a la vila. Ara, nomenat rector de Capdepera, deixa d'estar sotmès a la nostra feligresia.

És ver que no tothom és igualment apreciat per tots. El fet cert és que el capellà Andreu ha deixat aquí bons amics i la seva labor ha estat, en general, positiva. Ha viscut molt de prop tots els esdeveniments i mai se li ha notat cap complex que el minussvaloràs.

Per altra part *Bona Pau* se sent agraïda de la seva col·laboració literària i gràfica, i espera, si no periòdicament, rebre de tant en tant qualche escrit d'aquells que tan bé han sabut valorar els nostres lectors. D'aquí que *Bona Pau* se senti obligada a deixar constància amb aquesta entrevista, tant del seu pas com de la tasca realitzada envers d'ella.

—En aquests moments d'acomiadament, quin és el principal record que te'n dus de la teva estada a Montuïri i Porreres?

—M'hi he sentit molt a gust. A Montuïri hi tenc molt bons amics. De Porreres el que més m'ha impactat ha estat veure com m'han arribat a estimar just en dos anys d'estar amb ells.

—Considerant la gent, quines diferències hi veus de fa vuit anys a ara?

—La pregunta és molt ampla. Políticament potser molts han madurat, alguns s'han refredat o desencisat. Tenc la impressió que abans la gent s'intercomunicava més. Jo enyor aquelles xerrades llargues, informals, amb joves o amb matrimonis dins Can Pieres, fins a altes hores de la nit.

—¿Has demanat anar-te'n, t'han obligat o t'ho han proposat?

—Mai hauria demanat abandonar aquesta situació en la que vivia, ja que la consider privilegiada i per tant m'hi sentia molt bé. Avui, quan es fa un canvi, no es duu a terme per real decret, sinó després d'un llarg diàleg en-

tre el Bisbe i l'interessat. En el meu cas, don Teodor em donà tota una sèrie de raons per al trasllat a Capdepera, davant les quals no podia dir que no. Són molts els factors que pesen a l'hora d'un nomenament: situació personal, qualitats, salut, manca de vocacions, llocs més necessitats...

—En el moment de la teva anada, hi haurà uns esdeveniments que recordaràs més que els altres...

—Potser la davallada de la Mare de Déu de la Bona Pau, la instal·lació i posada en marxa de Ràdio Murta, la mort d'alguna persona estimada...

—De la nostra revista *Bona Pau*, quins caires aprecies més?

—Em fas unes preguntes...! De *Bona Pau* ho apreciï tot, perquè és una revista parroquial, perquè és també del poble, perquè hi pot escriure tothom qui vol, perquè està escrita en la nostra llengua, perquè no ha fallat mai a la seva cita mensual amb els lectors...

—En aquests moments de trasllat, records algunes actuacions o postures de la gent cap a la teva persona i que te n'has ressentit?

—Es poden comptar amb els dits d'una mà i encara me'n sobrien dos. Només record l'actuació poc educada i molt esporàdica d'alguna persona, qualche insult davant actituds meves que crec que foren mal interpretades,

però la cosa no ha passat mai d'aquí. Ressentit no hi estic i sempre he seguit saludant i fent cas a aquestes persones.

—¿I si se't fes la pregunta en sentit contrari, o sia referida a fets o postures que has apreciat?

—Pot semblar una perogullada, però estic convençut que a Montuïri hi ha molta gent que m'estima, altres persones que no he tractat tan directament, sempre m'han respectat. Agraesc la sinceritat dels montuïrers i la confiança que m'han demostrat.

—¿Com veus Montuïri des del caire cristià?

—La veritat és que em preocupa. Hi veig tanta indiferència i fredor. Sempre he dit que amb el joves e Montuïri he pogut tractar el tema de Déu, la fe o l'Església, però de portes a fora de l'Església. No he trobat mala voluntat, però tampoc entusiasme. A l'hora d'estrènyer, molts no saben per què no s'acosten a l'Església, ni s'ho han plantejat. És una pena que hi hagi gent que pensi que ésser cristià consisteix només en anar a missa.

—Fins ara, estant a Montuïri i Porreres, a més de rector solidari eres Delegat Diocesà d'Apostolat Seglar...

—Sí, però havia de córrer molt, ja que la meua tasca principal era la de coordinar els diferents Moviments de laics a la Diòcesi, en sectors tan diversos com l'obrèr, l'estudiantil, el professional, etc. Aquesta tasca m'ha enriquit molt perquè m'ha donat l'oportunitat de treballar amb persones molt diverses i veure de conjunt la gran labor que es realitza a Mallorca en els diferents Moviments. El fet de tresscar per aquí i per allà m'ha mostrat com sovint els creients també ens contagiam del materialisme que regna dins la nostra societat mallorquina.

—¿Continuaràs aquesta tasca?

—Ara, amb la meua partida cap a Capdepera deix tot el treball de la Delegació de Moviments Seglars. Aquests anys passats he pogut portar aquesta responsabilitat gràcies a que he tengut en Tomeu Tauler i en Pere

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

Orpí que estiraven el carro de la Parròquia.

—A Capdepera, anímicament, ¿com hi vas?

—Per una banda hi vaig amb il·lusió i amb esperit de servei; per l'altra, una mica preocupat perquè l'església precisa d'unes obres de restauració de molta envergadura; supòs que ho hauréu vist als diaris. M'anima el fet d'haver-hi una comissió d'obres que tira envant el projecte i la resposta del poble, que de moment és molt positiva.

—¿I l'aspecte pastoral, de tu a tu?

—Hi vaig disposat, sobretot el primer any, a mirar i escoltar molt, i a dur envant tot quant ja està en marxa.

—¿Quina serà allà la teva labor?

—La d'un rector a qualsevol poble: engrescar la gent en el seguiment de Jesús, a viure l'Evangeli, a ser un animador de la Comunitat, atendre els nins, joves, vells...

—¿De quina manera dius "adéu" als montuïrers?

—Ho diria d'aquesta manera: "gràcies perquè m'heu deixat ésser un

Durant alguns anys foren rectors solidaris d'Algaida, Montuïri i Porreres Antoni Gili, Pere Orpí, Andreu Genovart i Bartomeu Tauler. D'ells avui ja sols queda el darrer i a Porreres

montuïrer més", que era allò que vaig demanar al poble el dia de la meva presentació, ara fa vuit anys.

—¿No afegeixes res més?

—Que encara que me'n vagi de Montuïri, els bons amics que hi he fet

resten per a sempre amics.

—Entre els que hi estam inclosos —afegim nosaltres— tots el que d'una o altra manera estam lligats a Bona Pau.

—Naturalment.

Onofre Arbona

RESTAURANT

ES DAU

Cuina internacional
Plats mallorquins
Menjador
Piscina
Terrassa
Fàcil aparcament
Preus econòmics

.....

Avda. Es Dau, s/n Telf. 64 62 80
Montuïri (Mallorca)

Pràcticament totes les famílies de Montuïri estigueren representades a la festa de les persones majors

La festa de les persones majors tengué lloc enguany dia 16 d'agost. Va tenir molt bona acceptació i la participació fou molt nombrosa. Fou una celebració digna, la qual va complaure en grau summe els homenatjats: les 144 persones de Montuïri de més de 80 anys i els 9 matrimonis que enguany celebren les noces d'or.

Després de la missa, a la Plaça Major, començà l'acte d'homenatge pròpiament dit, el qual fou iniciat per l'agrupació local de balls folklòrics.

Una vegada haver-ne ballat alguns, varen pronunciar parlaments adequats a l'acte, el President de l'Associació, Rafel Socias; el batle, Joan A. Ramonell, i el President del Consell Insular, Joan Verger.

Seguidament s'entregaren regals a tots el majors de 80 anys, oferts per "Sa Nostra", per continuar amb les plaques de plata als matrimonis daurats, obsequi de l'Ajuntament. I als qui no hi pogueren ésser presents, se'ls ho va portar a ca seva l'endemà.

Volem deixar constància de la persona més vella de Montuïri a la que podríem dir *sa padrina de tots*, Maria Gomila Pocoví "Rua", la qual actualment té 96 anys. I el matrimoni, vius els dos, amb més anys de casats, el format per Bartomeu Tous Pocoví "Marquès" i Aina Gomila Garau "Molinera": 66 anys de matrimoni.

El batle, en representació de tot el poble, obsequia i felicita la persona de més edat de Montuïri: Madò Maria "Rua"

Aquests tres es conserven en bon estat de salut, ja que eren a la festa. A aquests i a tots, *molts d'anys!*

Congrés a Barcelona

Els propers dia 1, 2 i 3 d'octubre se celebrarà a Barcelona el IX Congrés Internacional de la FIAPA (Federació

de persones Majors) al qual hi acudirà una representació de Montuïri. I en el Palau de Sant Jordi (seu dels Jocs Olímpics) hi haurà una demostració de gimnàstica de la 3ª Edat, a la qual hi participaran algunes persones de la vila que han pres part a la gimnàstica de manteniment.

MUEBLES BAUZA® S.A.

EXPOSICIÓ

Carrer Major, 22

Telèfon 55 03 50

Apartat de Correus núm. 106

07500 - MANACOR

(MALLORCA)

El P.S.M. presenta recurs Contenciós Administratiu contra un acord de l'Ajuntament Es demana la suspensió de l'acord de la construcció del poliesportiu i la piscina i s'aporten altres solucions

El P.S.M. ha impugnat mitjançant un recurs contenciós administratiu al Tribunal Superior de Justícia de Balears, l'acord del ple de l'Ajuntament de Montuïri del 13 de febrer passat pel qual es va resoldre l'aprovació del projecte tècnic d'obres per a la contractació del poliesportiu, amb piscina inclosa, al costat del camp de futbol d'Es Revolt.

El P.S.M. demana la nul·litat de l'acord per haver prescindit totalment i absolutament del procediment legal establert.

D'entre les il·legalitats el P.S.M. considera que la més greu consisteix en "haver adoptat l'acord pel ple de la Corporació sols minuts després d'haver-se aprovat el dictamen per la Comissió Informativa i no 48 hores després, com requereixen els assumptes que han d'esser estudiats i votats pel ple de la Corporació. I aquest fet suposa —segons el P.S.M.— una grotesca violació del pluralisme polític proclamat per l'article 1.1 de la Constitució Espanyola, com un dels valors superiors del nostre ordenament jurídic".

Perquè els nostres lectors poguessin saber l'entrellat de la qüestió parlarem amb els dos representants

d'aquest partit en el nostre Ajuntament, en Pere Sampol i en Mateu Ginard. Aquesta fou més o manco la nostra xerrada.

—En concret, amb aquest contenciós, ¿què preteneu?

—Es pretén que es declari nul·l o es resolgui l'acord i es retorni l'expedient al seu origen. Pretenem que ens restitueixin els drets que tenim com a regidors, que no són altres que, amb coneixement de causa, els de poder opinar i poder emetre el vot en conseqüència. Per tant, si es retorna l'expedient al principi, nosaltres podrem participar d'un debat polític i podrem dir que aquest projecte en el seu conjunt, ens sembla un disbarat.

—¿No heureu anat massa endavant?

—Tal vegada no hi hauríem anat tant si no s'haguessin presos acords d'una manera irregular, ja que en altres ocasions se n'han presos de menors i els hem deixat passar. Però aquest és un tema importantíssim. Parlem d'invertir 160 milions de pessetes amb una total improvisació, encara que no se sap cap a on se partirà. Es parla que es farà una concessió a una empresa privada, i per tant, nosaltres (el P.S.M.)

entendem que piscines, per exemple, en aquestes condicions, ja n'hi ha una a Montuïri. I si del que es tracta és de fer una concessió a una empresa privada i després fer convenis amb aquesta empresa o contractes per fer cursos de natació, es pot fer perfectament ara, ja; i així ens estalviariem tota aquesta inversió pública, que és fortíssima en un moment en què Montuïri té altres necessitats i tal vegada no seria necessari posar impostos, com els que ara es posaran a rel del tema del Consorci d'Aigües.

—¿O sia que considereu que han trepitjat els vostres drets?

—Pot semblar, excepte la clàusula tercera, que nosaltres som molt legalistes respecte al reconeixement dels drets de l'oposició, la majoria dels quals els hauríem deixat passar. Però el no donar 48 hores per conèixer els temes importants que van a ple... això, no. I ens hem d'aferrar a la legalitat perquè aquest és un tema molt important i al nostre entendre és un vertader disbarat tot el que fa referència al tema del poliesportiu.

—¿Quina és la vostra postura respecte a la piscina municipal?

—Des del moment que a Montuïri ja hi ha una piscina, encara que privada, i està en magnífiques condicions, s'ha d'aprofitar. I per altra part, un Ajuntament com el de Montuïri difícilment podrà mantenir, sense déficit, la gestió de la piscina. Per tant, si ja hi ha una piscina, no fem una inversió pública. Parlem amb l'empresari d'aquesta piscina i mirem d'anar a un acord per fer cursos de natació, per a la Tercera Edat, etc., i que es faci un conveni.

—Possiblement encara es podria fer més.

—Efectivament. Si la Comissió de Deports de l'Ajuntament posa una quantitat cada any del seu pressupost per a la promoció de la natació, aquesta pot anar a l'empresari privat fent un conveni. Amb això s'estalviaria la inversió pública de l'Ajuntament i la que ens ve de fora, bàsicament a través del Pla d'Equipaments Esportius. I

(Passa a la pàgina següent)

Les corregudes del dia de la segona festa de Sant Bartomeu atreuen gent gran i petida àvida de contemplar, uns, i de participar, altres, a les diferents proves més o manco serioses o informals que tenen lloc a plaça. I el "dimoni" tradicionalment és l'encarregat de posar ordre i de "fer lloc" perquè es puguin desenvolupar normalment.

Govern i oposició podrien estudiar la factibilitat dels projectes que proposa el P.S.M.

(Ve de la pàgina anterior)

en pocs anys es podria fer un poliesportiu viable, que es tendria en dos o tres anys. Es completaria i resoldria les necessitats esportives que té Montuïri en aquests moments. I això ho hem de decidir entre tots.

—¿Quines són les principals necessitats que considereu?

—Manquen pistes de tennis; s'ha de considerar si la pista d'Es Dau està sobresaturada i en manca una més; completar poc a poc les instal·lacions que hi ha en el camp de futbol, tal vegada ampliar un poc més els vestuaris... amb una paraula: disposar d'unes instal·lacions modestes, però que s'adeqüin a les necessitats de Montuïri.

—Per tant, no construïreu la piscina.

—El tema de la piscina així ja estaria resolt. És més —diu en Pere Sampol—, és allà on estan fracassant la majoria d'Ajuntaments. I Montuïri, d'aquesta manera, ja ho tendria ben resolt.

—I del pressupost de més de 160 milions de tot el projecte, ¿què hi deis?

—Per fer la primera fase es compta amb una subvenció de 25 milions, del Pla d'Equipaments Esportius, que és de l'any 91. Per a l'any 92 Montuïri hi ha quedat exclòs i no hi haurà cap subvenció. I per al 93... es veurà. Hi ha una crisi a nivell de C.I.M. i de Comunitat Autònoma i no es pot esperar que cada any se'ns donin 25 milions. I encara que cada any n'arribassin 25, necessitaríem 7 anys... i si vénen anys alterns o cada tres... Hem de pensar que hi ha ajuntaments que esperen, que han sol·licitat subvenció i no se'ls dona. És, per tant, un tema inviable a no ser que s'esperin 10 o 12 anys.

—Convendria cercar altres camins.

—Efectivament. Amb els 25 milions i esperant que l'any que ve n'enviïn 15 més i amb un poc d'aportació municipal, en dos anys podríem tenir unes instal·lacions dignes, que resoldrien tot el tema esportiu del poble.

—D'immediat, ¿què convendria fer?

—Demandar un canvi de destí d'aquests doblers. Es podria reunir la

Les corregudes de cintes tenen cada any un extraordinari al·lucinant per a la gent menuda

gent que fa esport, del poble; els que en tenen responsabilitat, en certa manera el que era l'antic Patronat d'Esports, i entre tots estudiar quines són les necessitats reals. Es podria dissenyar, per exemple, un projecte a deu anys vista, i recomençar. I des d'ara, que cada passa que es doni, es faci encaixada dins el projecte definitiu. I no fer un macro-esportiu al "tumtum".

Encara va sorgir el tema del Local Jove. D'ell digueren:

—Els joves de Montuïri no empenen el magnífic Local Jove. És un edifici molt poc utilitzat. Allà hi podria haver ping-pong, taules d'escacs amb una persona major responsable... seria ideal si s'exploràs degudament. Al.lots i joves hi acudirien i se n'aprofitarien. Com igualment podria funcionar pel sistema de delegats, que serien els

responsables. No necessàriament s'ha de contractar una persona que vigili, sinó que s'ha de donar participació a la gent. Que l'Ajuntament el controlàs, com igualment l'explotació de la piscina, que es fessin controls sanitaris periòdics, sobretot si se subvenciona... examinar l'aigua, els llocs comuns, pis... i que es tenguí tot en perfectes condicions, i ésser controlats.

Ara, per acabar —deim nosaltres—, cal que uns projectes factibles i convenients siguin degudament analitzats, estudiats, discutits i posteriorment duits a la pràctica per tots aquells que tenen una responsabilitat en el poble. I sobretot, que no es miri quin partit polític ho ha proposat. Són persones montuïreres, i n'hi ha prou. S'ha de tenir en compte la conveniència del poble i... tirar endavant.

Onofre Arbona

Restaurant
PUIG DE SANT MIQUEL
(Dimarts tancat)

Ctra. de Manacor, Km. 31 - Tlf. 64 63 14 - MONTUÏRI

LLOM AMB COL	FRIT
ARRÒS BRUT A LA MARINERA	COLOMS
SOPES MALLORQUINES	CABRIT TORRAT

Estampes del passat

Sa Carnisseria

No, no hi despatxaven carn. Sa Carnisseria era el solar on s'hi alça actualment l'edifici de la Casa de la Vila del nostre poble.

Tots els qui fórem nins o jovenets a la darrereria dels anys vint, avançant cap als trenta i més envant, quan rememoram el temps de la nostra infància surt a rel·luir inevitablement el nom d'aquest solar, que circumdat per una sòlida paret de pedra, ben construïda, d'uns dos palms o més de gruixa, semblava una fortificació. Per la part del carrer de Costa i Llobera, la paret esmentada tenia dues finestres quadrades i grans, mig tapades amb peces de marès prim, per una de les quals —la que estava ran del carrer—, acotant-nos lleugerament hi entràvem i sortíem. El nostre cos tenia la flexibilitat pròpia dels nins que érem, i amb un moviment ràpid i mecànic, traspassàvem aquest portal —si és que es pogué anomenar així— i encara ens sobrava mig palm per cada costat. La part del carrer de Les Corregudes tenia les mateixes característiques. La que donava al carrer de La Pau era més alta, tal volta de cinc a sis metres o més, degut al desnivell dels carrers que, com sabem, és molt accentuat. Per aquesta banda s'hi obrien tres o quatre finestres altes, o portals, per una de les quals i salvant el terraplè, accedíem o sortíem també del recinte.

El trespòl d'aquest solar era de terra forta —no recordam cap roca— i pla, excepte algunes petites síquies o canaletes que havíem fet per als nostres jocs. Tal volta haguessin pogut carregar unes quantes carretades de pedres grosses i petites que nedaven per tot arreu i que nosaltres, inconscientment, retiràvem quan ens feien nosa. El centre estava net de plantes, però les voreres estaven estibades d'herbes altes i espesses que, en l'estiu —que era quan freqüentàvem més aquest lloc— quedaven aplanades, planxades. En el racó, entre el carrer de les Corregudes i l'edifici de l'Ajuntament anterior, hi havia un pou sense coll ni peretat. Les males herbes el feien quasi invisible. Del seu fons hi sortien les branques d'una figuera borda. Una paret no tan sana

Exactament davall allà on ara està situada la Casa de la Vila s'hi trobava aquest solar que tothom coneixia per Sa Carnisseria. Era el lloc de trobada i de jugar de tots els al.lots del poble fins que s'hi construí l'actual edifici, inaugurat el gener de 1968

com les altres i de la mateixa altària, separava aquest recinte obert a l'aire lliure, de la paret de darrera de l'Ajuntament i la presó, que donava al carrer de Costa i Llobera.

Sa Carnisseria era la cita obligada, inevitable, de tots els al.lots del poble. Volem puntualitzar que quan deim els al.lots, ens referim al sexe masculí, ja que mai, des que en tenim record, va ésser freqüentat per cap nina. Allò era el nostre feu. Estam parlant sempre dels anys abans esmentats, si bé és possible que més envant les coses canviassin.

Dins aquest recinte, que pareixia emmurallat, s'hi contaven i discutien les mil i una trapasseries en què s'havien aficat els protagonistes que duïen la veu cantant. La part del matí dels diumenges era molt freqüentat pels al.lotets molt joves —quasi nins— que estaven llogats a les possessions dels voltants.

Aquí es comentaven, com hem dit abans, les escenes més interessants de la pel·lícula que no havíem pogut veure a "Can Sampol", perquè només l'havien projectada el diumenge vespre. Els temes que sortien a llum eren molt propis dels temps que corríem i generalment contats pels protagonis-

tes o qualcun dels presents, que pretenia estar assabentat de l'assumpte. Es parlava, per exemple, del parell de muls somerins que havien comprat a Can Ferrando i dels quals n'havien pagat més de 800 duros; eren comentades les carreres de bicicletes que tendrien lloc les properes festes, a les quals hi prendria part en Bordoi (1)... Sortien a llum el parell de llenderades que —segons ell— havia esquivat el porqueret d'Aubenya, quan el parell major se n'havia adonat que li mancava una caps de "filet" (2) de damunt la llitera..., comentàvem les dues parelles de mèreres i tres capsigranys que tenia dins una gàbia grossa el pastor de Son Collell... o el darrer capítol de la sèrie que es projectava a "Ca n'Aloi", on el "valent" es trobava estret entre els contraris i un gran riu... Simplement es parlava de tot i quasi sempre se li donava un caire tràgic o misteriós. Eren els moments en què el nostre ànim estava calmat i no jugàvem per una o altra causa. Era el punt també en què els qui se sentien més homes, xigarro a la boca, treien fum, fins i tot quasi per les orelles davant l'admiració dels altres.

Quan estàvem quiets, el grup —sen-

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

se comptar molts altres al.lots que jugaven allà dedins— podia estar integrat per més de vint o trenta que, a un redol, asseguts en terra, damunt una pedra o arrebatats a la paret, tots hi dèiem la nostra opinió, o senzillament escoltàvem. Sobre la paret més alta del carrer de la Pau, sempre n'hi havia almanco una dotzena d'asseguts que també escoltaven i preniën part en les converses o imposaven el seu punt de vista respecte al tema que es tractava. No podríem dir quants érem allà dedins, però érem una al.loteria tan nombrosa que armàvem un trull de por.

Dins *Sa Carnisseria* s'hi jugava a bolles, a la baldufa, a la tella, a conillons, a piola o a altres jocs avui ja desapareguts. Aquí vàrem veure també junts els primers "tebeos" que esporàdicament començaven a caure dins les nostres mans i —¿per què no dir-ho també?— va ésser el lloc on, entre una tosina que no podíem contenir i la gargamella que ens coïa com a foc, començàrem a fumar els primers xigarrs que, d'amagat de ca nostra, havíem comprat a l'estanc. No oblidàvem de tant en tant proveir-nos dels elements necessaris i amollàvem allò que es deien bombes de carbur. L'explosió, el fang i el pot que volaven part damunt les teulades, juntament amb les nostres corregudes per posar-nos a cobro, revolucionaven tot l'entorn. Cert. Hi havia altres llocs on ens vàiem: Es Dau, Na Llarga, Can Tamos... on en l'estiu hi feien la pista per les bicicletes, la Plaça... Teníem també un racó on hi ventilàvem en cas extrem els nostres assumptes quan les paraules no bastaven: a darrera el

campanar. Una cita darrera el campanar significava bufetades a rompre.

Els diumenges d'estiu, el matí, es podien veure dins *Sa Carnisseria* uns quants grups que jugaven a capseta. Si eren grandets assentaven de 2 cèntims (0'05 ptes.) cada un i tiràvem amb peces de quatre (0'10 ptes.). Els joves més grans, assentaven de 0'20 a 0'30 pessetes cada un, i tiraven amb un duro d'argent. Els nins ens entreteníem jugant a rompes, a la tella, un poc enfora. A mitjan matí, quan el sol ja cremava, uns deixaven la tella i els de la capseta es traslladaven, per continuar jugant, al carrer de la Pau, on hi havia més ombra, i allà es partien el carrer amb dos o tres muls carregats de mosques, que havien deixat amb els carros, alguns murers que venien a "fer plaça".

En algunes ocasions —ens referim altra volta al solar de *Sa Carnisseria*— en que érem molt nombrosos i segur que fèiem molt de trull, entrava de sobte el saig per la part del carrer de les Corregudes i corretja en mà, sense dir-nos ni mitja, començava a repartir corretjades. En grups de set, vuit o dotze, a onades, ens precipitàvem per les finestres de la part contrària, passant-les de tres en tres, per on només n'hi podia passar un. Els de damaunt les parets es despenjaven com a moixos, tirant-se dins el carrer. En aquells moments, el fet important era fugir de la "calabruixada". Qualcun o molts rebien. Ho consideràvem una cosa normal. Hi estàvem acostumats. Érem molts i sobràvem pertot. El saig ens posava a retxa. Ens feia anar vius. Els qui havíem rebut encara havíem de sofrir la befa i rialles dels altres. Com

"Quan de sobte entrava el saig i sense dir-nos res començava a repartir-nos corretjades..."

recordam tots *Sa Carnisseria*!

Després de la "razzia" del saig estàvem hores sense anar per allà. Ni tan sols per la plaça veïes un al.lot. Partíem cap al Dau, al safareig o a Na Llarga, on començàvem a jugar a futbol. Els més grans es perdien dins els diferents cafès del poble, si tenien edat per entrar-hi.

El temps, però, no passava en va. Després del "Moviment" començaren a canviar lleugerament els costums. Per a les noves i infantils generacions que ens seguiran, és possible que *Sa Carnisseria* no fos allò que va ésser per a nosaltres. Ho ignoram. No sabem on era ja el punt de reunió dels petits.

Anys més envant les finestres d'aquest solar varen ésser tapades amb peces de marès resistent. Mentrestant... nosaltres ja érem més grandets, se'ns veia guaitar a qualcun pel butxacó, un paquet de "Planters" o de "Bisontes" (3) fent les primeres sortides els diumenges horabaixa pel passeig de l'Estació. Alguns estrenàvem corbata. Els jocs infantils havien acabat.

Miquel Martorell Arbona

(1) En Bordoi fou el corredor de bicicletes de més prestigi de Montuiri dels anys 25-30.

(2) "Filet", tabac molt econòmic, d'aquell temps.

(3) Marques de tabac de certa categoria.

UN INTERÈS 12% D'ALTURA

* Des de 500.000 Pts.
les primeres 175.000 sense remunerar.

Remuneració segons trams.

Exemples de T.A.E.: 1.000.000 Pts.: 5,62%;

10.000.000 Pts.: 9,82%; 50.000.000 Pts.: 12%

FINS AL

T.A.E.*

Informi's a qualsevol
de les nostres oficines o
telefonant al 900-300 202

SUPER COMPTE

BANCA MARCH

Mateu Gomila Garcias, "Es sabater Matarino"

Durant el primer mig segle XX destacà a Montuïri dins molts ordres

A Montuïri i durant els primers cinquanta anys d'aquest segle tothom coneixia "es sabater Matarino", un home que aquí exercí aquesta professió pràcticament al llarg de mig segle, ja que ca seva venia a ser la fàbrica de sabates i el lloc on més n'adobaren, d'espenyades. Qui sap quantes mitges soles posaren a ca seva!

Però de Mateu Gomila Garcias podem contar moltes coses més. Si començam pel principi direm que va néixer a Montuïri dia 20 de novembre de 1874, i morí als 90 anys, el 3 de març de 1965. Els seus pares nomien Miquel i Catalina.

De petit anà a escola a Ciutat degut a que el seu pare era carabiner i no vivia a Montuïri. Quan li arribà l'hora d'anar a fer el servei militar sortí "excedent de cupo", però la inoportuna guerra de Cuba feu que necessitassin més tropa i allà se'n va haver d'anar a lluitar amb altres mallorquins i montuïrers. Per cert que el varen haver de sortejar fins a 7 vegades per anar a la guerra de Cuba, i a la fi li va tocar.

Del temps que va estar a Amèrica com a soldat, en Mateu contava que en certa ocasió, a una caseta de camp veren una dona vella que plorant, l'enrevoltava. Li demanaren el perquè d'aquell disgust i ella els contestà que guardava una gallina i la hi havien robada i l'alimentava per menjar-se-la o vendre-la. I quan la veren d'aquella manera, tot i que eren ells els qui l'havien agafada i ja se l'havien menjada, li demanaren si estava disposada a perdonar els qui la hi havien robada, i "nosaltres us la pagarem", li digueren. Ella accedí i fou després quan li confessaren que havien estat ells, els lladres. Amb els doblers amb la mà, aquella dona se'n tornà "més contenta que un pasco".

Hem de tenir en compte que com que no pensava anar al servei, ell ja s'havia casat dia 6 de juliol de 1895, i tenia un fill i des de Cuba enviava tant a l'esposa com al seu hereu uns meravellosos versos que fins fa poc es guardaven a ca seva, però un bon dia comparegué una dona cubana i se'ls en va dur. La seva dona era na Catalina Garcias Simonet (1) coneguda per "Sa Mestressa Matarina".

Aquesta també havia nascuda a Ciutat.

Tornat a Mallorca, "es sabater Matarino" estava decidit a agafar la mateixa professió que el seu pare: volia ésser carabiner. No ho fou, però just li va venir, perquè quan anava a entregar la instància per ingressar-hi, trobà un bon amic que el desaconsellà i l'orientà cap a aprendre l'ofici de sabater.

Així ho féu. A Ciutat mateix anà a una bona fàbrica de sabates i en poc temps ja es considerà amb prou coneixements i sabers per instal·lar-se pel seu compte. Vivien a una casa a Palma davant el Liric, però quan tengué vint-i-cinc anys, l'any 1900, vengueren a la vila, a viure en el carrer que tothom va conèixer per "Sa Costa de Can Matarino" (3), tanta fou la fama i el do de gents que en poc temps es va guanyar. En Mateu aleshores era molt apreciat, espavilat i intel·ligent. No tan sols es dedicava a fer de sabater, sinó que també era el qui en els primers 35 anys d'aquest segle feia comèdies i dirigí més envant el grup de montuïrers i montuïreres que en feien. Moltes les representaven a Cas Confler i també a Ca n'Aloi, i fins i tot anaren a Porreres a fer-les. Les aprenien a Can Mateu mateix i uns dies abans de representar-les, les assajaven a l'escenari. No era que en Mateu hagués fet comèdies mai, sinó que,

éssent tan il·lustrat, ell mateix n'havia après. Eren un temps en què també venien comedians de fora poble a oferir-ne aquí. Entre els montuïrers que en representaren encara es recorda na Margalida "Nea", en Toni i en Pere des Figueras, na Catalina "Xoroia"... quan aquests eren molt joves. Tot el poble corria a veure-les. Agradaven molt. "Entre el deber i el derecho" fou molt admirada. També representaren "Por no entenderse", "Los caciques", "En rovegó florit", "La Mort i Passió", "Es Tenorio", "En Llorenç malcasadís", "Sant Antoni al viu"...

Passant a l'aspecte professional diguem que mentrestant havia posat una bona sabateria. Hi feien feina a més de la seva dona i el fills quan ja foren majors, na Maria "Cerdà", en Tomeu "Coix", en Joan "Niu", en Jaume "Llebre", en Guillem "Collet" i un extern. Arribaren a ser 7 ò 8.

Feien moltes sabates noves, a mida. Les començaven i les acabaven. Tot fet a mà i totes comanades; i molta feina que tenien; tanta que freqüentment les seves filles es queixaven perquè arribaven les festes i encara no en tenien de noves, i el mateix dissabte les havia d'acabar, el vespre o a la nit. Quan elles es lamentaven, ell els contestava: "¿No sabeu que es sabater és es qui duu ses sabates més velles?"

Durant la I Guerra Europea (1914-1918) fins i tot vengueren a ell per encarregar-li botes pels soldats. I se'n dugueren de caixes i més caixes d'aquestes sabates! I per altra part tenia la casa plena de gent, que feia feina. La seva dona era la qui les reputava.

Anys més tard posà la fàbrica mestre Pau (4) i també tornaren acudir a ell. Però aleshores molts del qui ell havia ensenyat ja s'instal·laren pel seu compte i a Montuïri abundaren les sabateries i sabaters.

Mestre Mateu féu de sabater fins que tengué uns 80 anys i "pico". No sabia estar aturat. I si anava a fora vila sols era per passar el temps. Fou conegut com un sabater que feia molt bona feina i que sabia molta lletra.

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

No es va ficar mai en política. Si qualche vegada don Joan Ferrando anava a la feina a cercar vots, quan ell el veia, ja preveia el perquè de la visita. Anava a agafar un embut, el girava al revés i quan aquell arribava li deia: "Mateu: lo ample per tu i lo estret per jo".

Tots els seus fills nasqueren a Montuïri. En va tenir set: Miquel, Jaume, Francisca, Catalina, "Juanita", Mateu i una que morí devers els tres anys. D'aquí que fos necessari fer molta feina. Així i tot, quan les nines tenien 9 o 10 anys ja les enviava a collir olives a muntanya o a recollir ametles devers Son Sardina. Els nins feien de sabater amb ell. Per cert que la seva filla major, na Catalina, fou la primera nina de la vila que féu la Primera Comunió anant vestida tota de blanc.

Més envant, però sols durant un curt espai de temps, féu sabatilles a la fàbrica de S'Hostal amb mestre Pau (4). Aquest, fins i tot, el brindà per ésser l'encarregat de la fàbrica. I arribà a ésser-ho un cert temps, durant el qual els empleats n'estigueren molt contents.

Vengué la guerra civil, la post-guerra i la sabateria de mestre Mateu no

Catalina Garcias Simonet, la dona d'"Es Sabater Matarino"

Catalina Garcia Simonet (1.874-1971) va assistir

a la Seu a la Canonització de Santa Catalina Tomàs. A Ciutat, on es féu aquesta foto, anava vestida amb jaqueta, un monyo estufat i un vestit d'"empaque" de seda, molt guapo i fins abaix, com a color de cel.

La seva filla major, na Catalina, fou la primera nina que va anar vestida de blanc, per combregar, a Montuïri.

s'aturà. Fins poc abans de la mort no abandonà definitivament les eines amb les que durant tants d'anys es va guanyar el pa de cada dia. No es feu ric, però sí, fou un home honrat.

Ondre Arbona

(1) Cfr. "Un poble, un temps" de Joan Miralles i Monserrat. Pàg. 65 i sgs.

(2) Ens ho relatà la seva filla "Juanita".

(3) Ens referim al carrer d'Es Forn.

(4) Ja ens hi hem referit. Cfr. Bona Pau dels anys 90 i 91.

Justificacions a rel de la supressió del concert del dia de Sant Bartomeu

Nota de l'Alcaldia

Davant el lamentable fet de no haver ofert la Banda de Música el dia de Sant Bartomeu el concert programat, el Batle vol fer constar lo següent:

- Enguany l'Ajuntament va decidir no donar entrada gratuïta a cap entitat per a la berberna del dia de la revetlla i sí per a la del dia de Sant Bartomeu.

- Abans de les festes s'havia decidit donar 100.000 pessetes a la Banda de Música perquè les distribuïssin així com volguessin, si bé encara no se'ls ho havia participat.

- En cap moment aquesta alcaldia s'havia compromès amb ningú a regalar-li entrada per al referit dia.

- Consideram que per part d'aquesta alcaldia hi hagué un error, per quant era costum donar entrada de franc als músics a totes les berbenes i enguany no se'ls va participar d'aquesta decisió.

- És d'esperar que aquest fet aïllat

no tenguí repercussió per al futur de la Banda i es desitja que els montuïrers continuïn recolzant-la com fins ara.

Comunicat de la Banda de Música de Montuïri

Per tal d'explicar els motius de la suspensió del concert del dia de Sant Bartomeu, la Banda de Música de Montuïri vol informar amb exactitud dels fets:

Des que tenim memòria l'Ajuntament havia donat invitacions per a la berberna quan coincidí aquesta amb un concert de la Banda. Enguany el mateix director de la Banda havia parlat amb el batle, que els hi va prometre.

Durant el concert del dissabte de Sant Bartomeu el delegat de Cultura de l'Ajuntament ens entregà la invitació

per al dia següent, informant-nos que per al mateix dia no n'hi havia. Això passava poc abans de les dotze de la nit.

Acabat el concert els músics ens reunírem i sortíren opinions de no tocar el dia següent. Abans de prendre una decisió el director i un músic s'entrevistaren amb el batle, informant-li l'opinió dels músics. La resposta del batle fou que la decisió era irrevocable.

Davant això, els músics, per unanimitat, decidírem no tocar el dia de Sant Bartomeu com a mostra de protesta per la manca de valoració de la màxima autoritat cap a la nostra feina.

Creim que aquest fet no tindrà cap repercussió en el futur. Foren la forma en què es digueren les coses i el moment. Diuen que el silenci també és música i que la música comunica els sentiments. Però, no hi ha dubte que, per evitar conflictes, el millor és dialogar un poc més del que es fa.

Conreu o no conreu en cereals

Introducció

La paraula *conreu* es pot entendre com a cultiu, i també com a la manera de preparar un terreny o sòl, per establir en ell un cultiu.

El tema que tractarem, és del conreu de cereals, en el sentit de les labors que es donen a un sòl: llaurar, cultivar, etc..., comparant amb el no conreu, no-més sembrar, i conreu mínim, un punt mig entre els dos. Des d'un punt de vista beneficiós i econòmic, per les terres i pel pagès respectivament.

Si feim un poc d'història, fa uns setanta anys o no tant que es va implantar el que ara es diu conreu tradicional. Abans es practicava una espècie de mínim conreu, únicament es rapinyava un poc la terra, i es sembrava, sense cap adob. D'aquesta manera, les anyades eren molt magres, i els pagesos patien molta fam, fins que es va introduir l'arada amb rodes (pales). Aquest aparent inconvenient el que fa és invertir les capes del sòl; el que ara pareix un inconvenient abans va ésser un avantatge, ja que es treia, damunt, terra nova, més rica en fertilitzants que la que es conrava en la superfície. Hem de tenir en compte que encara no s'empraven els adobs. El temps ha anat passant i s'han introduït els adobs, els herbicides, noves classes de cereals, la capa de sòl que es conra ha anat augmentant, a mida que la maquinària ha desplaçat els antics aparells. I han arribat a un temps en què aquesta capa que cada any remenam, i segons el pagès com més fons millor, s'ha anat desgastant físicament (erosió), biològicament (fauna microbiana) i químicament, (cada vegada ha de fertilitzar una capa més gran de sòl, hi ha més pèrdues de fertilitzants i de matèria orgànica). A més d'això, que no és gens beneficiós pel nostre sòl, resulta que perjudica la butxaca del pagès, ja que ha de portar més adobs, ha de tenir un gran tractor amb una arada enorme i consumeix un excés d'energia, encaratint-se el cost de producció.

Si fa uns anys era necessari cercar terra més descansada, ara és necessari conservar la que tenim, aplicant noves tècniques que permetin regenerar la fauna microbiana dels sòls, augmentar la fertilitat, reduir cost de producció que amb els preus dels cereals és molt important, i evitar l'erosió, ja que, com hem dit abans ara ja es disposa d'adobs, noves classes de cereals, herbicides, i una sèrie de coses que abans no teníem, i ben emprades poden contribuir a

una millora del sòl.

El conreu tradicional

Consisteix en inserir les capes del terreny a una profunditat d'uns vint a trenta cm. De seguida es donen unes labors superficials, fins al moment de sembrar.

La successió de les labors sol ésser, una labor d'arada amb pales en el mes de setembre, seguit de diverses passes de cultivador fins al moment de sembra intercalant un adobat de fons a les passes de cultivador.

Avantatges

Enterrar els residus de l'anterior collita

i no estorben en les labors superficials.

És una labor molt bona per eliminar males herbes plurianuals com són junça, colissos, etc...

Inconvenients

En invertir les capes del terreny es produeix un desequilibri en la fauna microbiana, ja que els microorganismes que viuen a la superfície passa a un mig, on no hi ha tanta quantitat d'oxigen, i al revés que estan a horitzons més profunds.

Es necessita més quantitat de matèria orgànica i de fertilitzant degut a que es remou una quantitat de sòl bastant gran. És una eina que necessita molta potència, i el rendiment per hora és més baix

(Continua a la pàgina següent)

S.I.A.C.

EL CAMÍ MÉS CURT PER TOT EL QUE VOLS SABER SOBRE L'ADMINISTRACIÓ

900
321
321

EL TELÈFON AMB RESPOSTES

Servei d'informació i atenció al ciutadà

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

(Ve de la pàgina anterior)

que amb altres sistemes.

Afavoreix l'erosió ja que el sòl queda desproveït de matèria orgànica i vegetació.

En labors més profundes es treuen a la superfície capes de sòl més pobres, terra crua.

El no conreu o sembrada directa

Consisteix bàsicament en sembrar directament damunt el rostoll del cultiu anterior.

La successió de les labors, es redueix a tractaments d'herbicida total, normalment glifosat, fins al moment de sembrar. La sembrada es fa amb màquines apropiades per tal de poder passar per damunt els residus de l'anterior collita.

En quant als avantatges podem dir que redueix l'erosió, augmenta el contingut en matèria orgànica a la superfície, es redueix molt la utilització del tractor, i en conseqüència augmenta el rendiment de la superfície per hora.

Els principals inconvenients que presenta són econòmics, ja que únicament per controlar males herbes anuals, el tractament costa de l'ordre de les 4.000 a 5.000 pts per quarterada; això només fent un tractament. Normalment se'n fan dos i en ocasions tres. Aquest tractament no controla males herbes plurianuals. Per controlar aquest tipus de males herbes la dosi s'ha d'augmentar considerablement, triplicant el cost.

Un altre inconvenient que presenta és que al no donar cap tipus de labor profunda, el terreny perd capacitat per emmagatzemar aigua i conservar-la, així mateix l'arrel té problemes per profunditzar, degut a la compactació del sòl.

A pesar de tot això és prest per dir si és bon sistema o no el temps i el mateix consumidor ho dirà.

El mínim conreu

Consisteix en donar únicament labors verticals, que no inverteixen les capes del sòl.

La successió de les labors és una passada de xisel o subsolador a una profunditat de 20 a 30 cm. en el mes d'agost o setembre, seguidament es donen varies passades de "cultivadors", per tal d'eliminar males herbes, i finalment sembrar. Es poden substituir les passades de cultivador per aplicacions d'herbicida total, vigilat el cost.

Hi ha una variant que combina l'aplicació d'herbicida total, fins al moment de sembrar, amb una labor combinada, és a dir amb una mateixa passada es fan tres labors la de xisel, cultivador i sembradora, que per ésser un poc costos no

s'ha implantat.

En quant als avantatges i inconvenients els podem considerar entre el conreu tradicional i el no conreu. Econòmicament és el més rendible, ja que amb unes tres hores per quarterada ja podem sembrar; té una gran capacitat per emmagatzemar aigua i conservar-la, no hi ha soles ni compactació del terreny. Un dels inconvenients que pot presentar és que en el cas que hi hagi molts de residus o males herbes poden fer nosa a les successives labors.

Conclusió final

Com a conclusió final, i per acabar, creim que no convé eliminar cap dels

tres sistemes, ja que tots són vàlids. Hi haurà anys que convindrà aplicar més un que l'altre. Trobam que anys més humits és preferible el conreu tradicional; per contra anys més secs és preferible el mínim conreu. Consideram que no convé deixar el mínim conreu, per lo econòmic que és i pels avantatges que presenta; en canvi a la sembra directa li veim molts d'inconvenients, principalment econòmics, en quant al cost. En quant al rendiment en Qgs. de cereal per quarterada, tant la sembra directa com el conreu tradicional són lleugerament més baixos que el mínim conreu.

Jaume Bonet
Gasper Socias

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

FEIM SERVIR TOTS ELS MEDIS AL NOSTRE ABAST
PER A ADAPTAR EL SECTOR PRIMARI A EUROPA

Josep Maria Munar Vich, coordinador dels equips de futbol base del C.D. Montuïri

Una de les novetats d'aquesta temporada, en l'aspecte d'organització del club esportiu Montuïri, ha estat la incorporació de Josep Maria Munar Vich com a coordinador dels equips de futbol base.

-¿Per quin motiu has agafat la coordinació del futbol base?

- Havia fet tres anys de delegat i aquest darrer de tresorer del futbol base, tot perquè tenc dos fills que juguen amb el C.D. Montuïri. Pens que els pares tenim el deure de col·laborar amb totes aquelles entitats culturals i esportives en què participen els nostres fills. És una experiència més i una manera d'ocupar el temps lliure. És meravellós veure la il·lusió amb què tots els jugadors comencen la temporada.

- Com funcionau a nivell general?

- Entre directiva i delegats hem aprovat en un reglament de règim intern, tot per a millorar la cultura esportiva del C.D. Montuïri. Quan sigui necessari, ens reunirem els delegats amb l'entrenador, amb la directiva o amb els jugadors i entre tots decidirem el millor que pertorqui en cada ocasió. El que pretenem és que els jugadors passin setmanalment unes hores agradables en el camp de futbol i que s'hi trobin bé. Per a ells ha de ser un relaxament, saber gaudir de les victòries i aprendre de les derrotes.

-¿I econòmicament?

- Totes les despeses del futbol base són a càrrec del C.D. Montuïri (fitxes, arbitratges, vestuari). Els delegats s'encarregaran que es passin unes bacinets que, juntament amb les rifes que es facin al llarg de la temporada, seran única i exclusivament pel futbol base. A final de temporada, entre tots decidirem el que feim.

- Parla'ns un poc de cada un dels quatre equips

- En els benjamins han començat vint-i-dos jugadors, dels quals set són de Sant Joan. Gràcies a ells s'ha pogut completar l'equip. Els infantils són deu jugadors, onze de primer any i vuit del darrer. El cadets són vint-i-dos jugadors. Serà necessari molta comprensió per part dels jugadors; paciència i saviesa per part de n'Àngel i d'en

Els jugadors han de gaudir de les victòries i aprendre de les derrotes.

Tots els jugadors, entrenadors i directius han començat amb gran il·lusió aquesta pre-temporada.

"Hem redactat un reglament de règim intern per a millorar la cultura esportiva del club"

"Pretenem que els nostres fills passin unes hores agradables i profitoses mitjançant la pràctica de l'esport"
Pocs pobles com el nostre poden presumir d'una situació com la de l'esport base montuïrer.

Llorenç.

-¿I pel que fa als juvenils?

- Quant als juvenils, de moment s'han fitxat desset jugadors, és probable que siguin fitxats en Pasqual (de son Brondo) i en Miquel Massanet. Serà la primera temporada a primera regional i hem d'assegurar aquesta permanència. Es tracta de l'equip que ha fet possible completar el fet que tots els equips de Montuïri juguin a 1 regional. Són humanament estupends i una meravella jugant a futbol.

-¿Han sorgit alguns problemes en aquesta pre-temporada?

- Els propis de l'inici de la temporada que dialogant es van resolent.

- Com veus la situació actual del futbol base i de l'esport a Montuïri?

- Molt pocs pobles d'un nombre tan

reduït d'habitants poden presumir de tenir quatre equips de futbol i dos o tres de bàsquet femení i de poder-se enfrontar sense fer el ridícul a equips de pobles o de ciutat que gaudeixen de moltes més possibilitats econòmiques que Montuïri. En la meua opinió, el més important és que el cent per cent dels nins i nines puguin participar en aquestes activitats extraescolars. A una societat moderna, de cada dia és més important la cultura de l'oci. Crec que si aconseguim mantenir i millorar unes instal·lacions esportives adequades podrem fer de Montuïri un gran centre receptor esportiu. El nostre Ajuntament, a través de la Mancomunitat d'Es Pla i del C.I.M., s'ho hauria de plantejar seriosament. Amb el camp "Es Revolt" i els terrenys annexes que disposa l'Ajuntament, es podria fer un gran complex mancomunat.

- Alguna cosa més, Pep?

- Per acabar, voldria dir que hi ha una dotzena de persones que es fan càrrec d'una manera altruista d'entrenar els nostres fills o filles i que per ventura mai no es veuran recompensats, sinó que a darrera seran criticats. Intentem tots els pares i mares ajudar-los i animar-los perquè vulguin seguir desenvolupant aquesta labor durant molts anys. Per aquestes persones i altres que s'hi vulguin afegir, des de l'Ajuntament o Mancomunitat s'haurien d'organitzar curssets de perfeccionament esportiu.

Biel Gomila

XX Torneig de sa Llum

Els juvenils, campions de la seva categoria

Els benjamins, infantils i cadets, subcampions

El divendres dia 21 acabà el torneig de sa Llum que enguany havia començat el dissabte dia 8 d'agost.

La inauguració havia tingut el mateix caràcter festiu d'anys passats: desfilada de jugadors, balls mallorquins, banda de música, lliurament de banderins... A la salutació, tot i fent referència a una cançó de Joan Manuel Serrat, es va dir: *Vint anys de vida i força per dur-ho endavant; un torneig, testimoni de l'ànima viva que és el futbol base mallorquí i d'una sang neta que bull dins cada esportista aquí present. Vint anys, són molts d'anys!*

Pel que fa referència al Montuïri i al torneig, els resultats i classificacions foren aquests:

Benjamins

Montuïri, 2 - Vilafranca, 1 (semifinals)
 Santa Maria, 3 - Montuïri, 0 (finals)
 Campió: Santa Maria
 Subcampió: Montuïri.

Infantil B

Campes, 0 - Montuïri, 3 (semifinals)
 Montuïri, 1 - Beta, 2 (finals)
 Campió: Beta
 Subcampió: Montuïri
 Millor jugador: Miquel Lladó (Montuïri)

Infantil A

Campió: Cide
 Subcampió: Ramon Llull

Cadet

Montuïri, 3 - Porreres, 1 (semifinals)
 Mallorca, 6 - Montuïri, 0 (finals)
 Campió: Mallorca
 Subcampió: Montuïri
 Millor jugador: Vicenç Tries (Montuïri)

Juvenil B

Montuïri, 4 - Porreres, 1
 Montuïri, 2 - Patronat, 1
 Campió: Montuïri
 Subcampió: Patronat

Juvenil A

Campió: Sant Francesc
 Subcampió: Ramon Llull

El president de la Federació Balear de Futbol féu entrega d'un rellotge al jugador del Montuïri juvenil Guillem Munar Miralles, el qual, per lesió, va haver d'esser operat de rompuda de lligaments.

Els juvenils del Montuïri el dia de la presentació del Torneig de sa Llum. Després aconseguirien el campionat del seu grup

IV Trofeu Miquel Miralles "Mosquera"

Amb motiu de la inauguració del Torneig de Sa Llum varen ser lliurats els trofeus Miquel Miralles "Mosquera" als màxims golejadors dels equips del C.D. Montuïri de la temporada anterior:
Benjamins: Cristòfol Andreu Amengual
Infantils: Jaume Rossinyol Garcia
Cadets: Bartomeu Fullana Ginard
Juvenils: Miquel Verd Canyelles
I Preferent: Manuel de Dios "Manolito".

Escut d'or a Llorenç Bauçà

Coincidint amb els actes de la presentació del tornig de sa Llum, l'Ajuntament i el C.D. Montuïri varen posar l'escut d'or de l'entitat a Llorenç Bauçà Mas "Neo" per la tasca desenvolupada al decurs de la seva vida en favor del futbol montuïrer: jugador, entrenador, delegat, formador de planters d'esportistes... Tota una gran part de la seva vida dedicada al futbol. Enhorabona, Llorenç; t'ho mereixes!

Directiva del C.D. Montuïri

Després de la presa de possessió de Joan A. Ramonell com a nou President del club esportiu Montuïri, la junta directiva resta constituïda pels

següents membres:

- President: Joan A. Ramonell Miralles.
- Vice-presidents: Joan Rigo Bonet i Bartomeu Andreu Rigo.
- Tresorer: Josep Antoni Gomila Miralles
- Secretari: Guillem Ramos Recio.

Partits que es disputaran aquest mes en Es Revolt

Diumenge, 6 setembre
 Montuïri-Pollença juvenils 10'30
 (podria jugar-se el dissabte anterior, a les 18 hores)

Diumenge, 6 setembre
 Montuïri-Verge Lluc pref. 18

Dissabte, 12 setembre
 Montuïri-B. Ramon Llull cadets 18

Diumenge, 20 setembre
 Montuïri-Badia C. Millor juvenils 10'30
 (s'ha demanat avançar aquest partit al dissabte, a les 18 hores)

Diumenge, 20 setembre
 Montuïri-Felanitx I pref. 18

Dissabte, 26 setembre
 Montuïri-Port Pollença Infantils 16'30

Dissabte, 26 setembre
 Montuïri-Poblense cadets 18

Diumenge, 27 setembre
 Montuïri-Felanitx juvenils 16'45

Gabriel Gomila

Per primera vegada, tots els equips del C.E. Montuïri a les més altes categories insulars Els benjamins, infantils, cadets i Preferent, a punt per a la temporada 1992-93

Per primera vegada a la història, tots els equips del club esportiu Montuïri són tots a la més alta categoria del futbol insular. Els "grans" juguen a I preferent, els infantils i cadets des de fa poc militen a I regional i els juvenils ascendiren a aquesta categoria la temporada passada. Per als benjamins no hi ha divisions atès que tots els clubs participen a la mateixa categoria i estan agrupats per proximitat geogràfica.

Com cada any, vos oferim la "fitxa tècnica" de cada un dels cinc conjunts de la vila. No podem incloure els rivals dels benjamins perquè encara no s'ha publicat el seu calendari.

BENJAMINS

JUGADORS (22)

Canyelles Salvà, Miquel
Cerdà Fernández, Pere
Company Santos, Joan
Febrer Mayol, Pere
Fernández Munar, Franc.
Gayà Rotger, Antoni
González Bordas, Hernán
Mariño Pocoví, J. Andreu
Mas Roig, Jaume
Mas Tugores, Josep M^a
Matas Mayol, Sebastià
Mateu Sampol, Joan
Miralles Marimon, Joan
Pasqual Tomàs, Pau
Ramis Gual, Jaume
Ramonell Miralles, J. Antoni
Ribes Mayol, Antoni
Sampol Ribes, Vicenç
Serra Dilme, Francesc
Tous Verger, Cristòfol
Verger Rufian, Joan David
Verger Mudoy, Bartomeu

ENTRENADOR

Felip Ramis

DELEGATS

Miquel Miralles Manera
Joan Verger Jaume
Gabriel Company Jaume
Damià Verger Socies

INFANTILS

JUGADORS (18)

Andreu Amengual, Cristòfol
Canyelles Ramonell, Miquel
Font Mayol, Bernadí
Fullana Cerdà, Bartomeu
Gil Oliver, Miquel Joan
Gomila Pocoví, Bartomeu
González Bordas, Javier
Lladó Pocoví, Miquel
Manera Fuente, Maties
Mas Rigo, Jaume
Mateu Sbert, Josep
Munar Miralles, Llorenç
Nicolau Pizà, Guillem
Ramonell Miralles, Jaume
Robles Bibiloni, Federico
Sampol Roca, Gabriel
Vaquer Ferrer, Damià
Verger Bennàssar, Antoni

ENTRENADORS

Pep Sampol Cerdà
Bartomeu Verger Rossinyol

DELEGATS

Federico Robles
Antoni Mateu
Miquel Gil

EQUIPS PARTICIPANTS (16)

Juventut Sallista d'Inca
Binissalem
Barracar de Manacor
Cardassar de Sant Llorenç
Pollença
Llosetense
Poblense
Murenc
Montuïri
Port de Pollença
Badia Cala Millor
C npos
Beat Ramon Llull d'Inca
Escolar de Capdepera
Avance d'Artà
Olímpic de Manacor
L'equip campió disputarà
les finals de Balears i els
dos darrers davallaran a II
regional.

DATA INICI TEMPORADA

26 setembre

DATA FINAL TEMPORADA

22 maig

CADETS

JUGADORS (22)

Alcover Mayol, Jaume
Amengual Martorell, Gabriel
Amengual Nicolau, Cristòfol
Andreu Amengual, Guillem
Bennàssar Verger, Bartom.
Cidale Cerdà, Ivan
Coll Salvà, Maties
Ferrer Ribes, Francesc
Llaneras Garcies, Antoni
Mateu Sbert, Joan
Mayol Miralles, Gabriel
Mesquida Llinàs, Joan
Miralles Martorell, Rafel
Pocoví Ferrando, Gabriel
Ribas Mayol, Rafel Honorat
Roca Noguera, Joan Jaume
Rossinyol Garcia, Jaume
Sampol Roca, Joan
Socies Fiol, Joan
Socies Pocoví, Xavier
Tries Garau, Vicenç
Verger Cerdà, Antoni

ENTRENADORS

Àngel Prado Peinado
Llorenç Capellà Coll

DELEGATS

Cristòfol Cerdà
Bartomeu Amengual Mora
Joan Mesquida Pocoví
Jaume Roca Arbona

EQUIPS PARTICIPANTS (15)

Manacor
Beat Ramon Llull d'Inca
Campos
Margaritenc
Montuïri
Patronat de Palma
Badia Cala Millor
Cardassar de Sant Llorenç
Espanya de Llucmajor
Alcúdia
Xilvar de Selva
Binissalem
Murenc
Poblenc
Juventut Sallista d'Inca
El club campió participarà a
les finals de Mallorca i els
dos darrers descendiran de
categoria.

DATA INICI TEMPORADA

22 agost

DATA FINAL TEMPORADA

17 abril

JUVENILS

JUGADORS (19)

Alcover Amengual, Rafel
Alcover Melià, Jaume
Amengual Martorell, Cristòf.
Canyelles Ramonell, Seb.
Coll Salvà, Mateu
Fullana Ginard, Bartomeu
Mas Rigo, Jaume
Massanet Verger, Miquel
Mayol Amengual, Jaume
Munar Miralles, Guillem
Nicolau Martíñez, Joan
Nigorra Vic, Bartomeu
Ors Nicolau, Pere
Pajón Mayol, Josep Miquel
Pasqual Sansó, Guillem
Roig Roscar, Gabriel
Socies Pocoví, Baltasar
Verd Canyelles, Miquel
Verger Bennàssar, Joan

ENTRENADOR

Cristòfol Ors

DELEGATS

Jaume Alcover
Gabriel Verger
Pere Canyelles
Josep Mª Munar

EQUIPS PARTICIPANTS (8)

Manacor A
Badia Cala Millor
Pollença
Montuïri
Espanya de Llucmajor
Escolar de Capdepera
Felanitx
Sóller

DATA INICI 1ª FASE LLIGA

23 agost

FINAL 1ª FASE LLIGA

22 novembre

Quan hagi acabat aquesta primera fase de la lliga començarà el "play off". Amb els 16 equips de pobles es faran dos grups: un format pels quatre primers classificats dels subgrups A-1 i A-2 i un altre grup integrat pels quatre darrers classificats dels esmentats subgrups A-1 i A-2. Uns lluitaran per classificar el campió que disputarà les finals de Balears i el altres, per decidir les dues places de descens a II regional.

I PREFERENT**JUGADORS (16)**

Barceló Mayol Joan
 Bauçà Armijo, Antoni (de l'Arenal)
 De Dios Vera, Manuel
 Esteban Rodríguez, José L. ("Zubi")
 Estrades Cerdà, Juanjo
 Expósito Sánchez, Lluís (del Manac.)
 Gacès Tarrassa, Llorenç
 Gomila Nicolau, Mateu
 López Campos, Gabriel (Independent)
 López Campos, Joan
 Martorell Cerrato, Joan
 Mas Gelabert, Sebastià
 Matas Alcover, Gabriel
 Pocoví Mayol, Jaume
 Rabassa Rosselló, Antoni
 Rotger Bibiloni, Jaume (Ferriolenc)

La directiva té la intenció de fixar dos o tres jugadors més per tal de completar la plantilla.

ENTRENADOR

Llorenç Amengual Ferrer

DELEGATS

Bartomeu Andreu Rigo

Guillem Ramos Recio

CAP DE MATERIAL

Gabriel Cerdà Miralles

EQUIPS PARTICIPANTS (18)

Consell (ascendit)

Campos

Xilvar de Selva

Pollença

Alcúdia

Andratx

Binissalem

Gènova (ascendit)

Santanyí

Cala d'Or (descendit)

Felanitx

At. Rafal (ascendit)

Espanya de Llucmajor (descendit)

La Unió de Palma

Verge de Lluc

Calvià

Alaró

Montuïri

Murcia

R. La Victòria

El campió puja directament a III divisió; els classificats entre els llocs segon i setè disputaran la lligueta d'ascens a III amb els campions de Menorca i Eivissa. Els dos, tres o quatre darrers classificats davallen a I regional (depèn del nombre de clubs de Balears que descendesquin de II divisió B o hi pugin).

DATA INICI TEMPORADA

30 agost

FINAL CAMPIONAT MALLORCA

16 Maig

Maria Francisca Gomila Pocoví

Els equips de benjamins (a dalt) i cadets (abaix) que participaren en el Torneig de sa Llum d'enguany

Reglament intern del futbol base del C.D. Montuïri

El futbol, com activitat cultural i esportiva, omple unes hores setmanals complementàries i voluntàries dels nostres fills, unes hores que han de ser per a passar-s'ho bé perquè els futbolistes (esportistes) tinguin un desenvolupament físic i psíquic equilibrat i perquè hi hagi unes sanes relacions entre tots els components de la plantilla del C.D. Montuïri (jugadors, entrenadors, delegats i càrrecs directius).

Per tant, creim oportú donar unes normes per a la temporada 92-93 atès que amb l'esforç i la voluntat de tots millorarem la cultura esportiva del C.D. Montuïri.

- Cada jugador lliurarà amb la màxima puntualitat els papers corresponents a la fitxa esportiva.

- Hi haurà puntualitat als entrenaments i partits. Cas de no poder-hi assistir, s'avisarà l'entrenador utilitzant el telèfon del camp de futbol (64 66 00) explicant les raons de l'absència.

- Cada jugador ha de ser responsable del vestuari que el C.D. Montuïri li deixi per a la temporada 92-93, vestuari que haurà de tornar en acabar la competició.

- No es podrà entrar en el camp de futbol per a jugar els partits oficials o amistosos amb el vestuari brut o es-

penyat, i es dedicarà esment especial a l'estat de les botes.

- No es podrà fumar ni beure licor en els vestuaris ni terrenys de joc, exceptuant les celebracions festives.

- Tots els components de la plantilla tenen un nom que serà el que s'utilitzarà en el recinte esportiu. Només es toleraran aquells cognoms que van "de Montuïri al cel".

- En el recinte esportiu tots els components de la plantilla empraran un llenguatge correcte i en els partits de lliga o amistosos seran respectuosos amb l'àrbitre encara que aquest s'hagi equivocat.

- El capità de l'equip actuarà de portaveu i escoltarà les opinions de la resta de jugadors i, si ho troba adient, les transmetrà a l'entrenador o delegat. Si aquests no poden resoldre el tema en qüestió, informaran al President.

- Els dirigents del C.D. Montuïri prendran les mesures oportunes amb els components de la plantilla que no compleixin aquestes normes i resoldran, en darrer extrem, qualsevol problemàtica que se'ls plantegi.

Montuïri, agost de 1992

Els encarregats del futbol base del C.D. Montuïri

Demografia

Agost 1992

Naixements

Dia 1.- Jaume Bonet Estrany, fill de Jaume i de Maria.

Dia 2.- Rafel Rigo Miralles, fill de Joan i d'Aina Maria.

Dia 5.- Antònia Maria Cerdà Cerdà, filla de Pere i de Margalida.

Defuncions

Dia 5.- Jaume Martorell Fiol, viudo de 92 anys. *Tàrric*.

Dia 8.- Aina Horach Garcias, fadrina de 83 anys. *Comuna*.

Dia 9.- Magdalena Gelabert Gili, viuda de 85 anys. *De Can Cuca*.

Dia 21.- Joana Aina Garcias Mas, viuda de 78 anys. *Saldadet*.

Cuinar en casa

Coca de brossat

La pasta s'ha d'elaborar així:

- Un vermell d'ou
- El suc d'una taronja
- 100 gms. de saïm
- 1/2 tassa de cafè, d'oli
- La farina que pren la pasta.

Farcit

Damunt la pasta s'hi posa el farcit que s'haurà elaborat amb:

- 500 gms. de brossat
- Llimona ratllada
- 200 gms. de sucre
- Canyella en pols.

Elaboració

Untar un motlle desmuntable i posar-hi després la pasta primeta. Abocar-hi seguidament el farcit i posar-ho al forn.

"Kica" Nicolau Mayol "Des Forn"

Billar

Torneig de Can Pieres

A tres bandes

1er. classificat Pere Sampol
2on. " Joan Verger

Lliure

1er. classificat Bartomeu Amengual
2on. " Mateu Coll

Noces d'or

Gener 1942

Dia 21.- Gabriel Serra Bauzá, *Vadell* amb Ramos López Teruel. *Ramos*.

Setembre 1942

Dia 26.- Gabriel Mayol Pocoví, *Xiu* amb Antònia Garau Miralles, *Botet*.

Noces d'argent

Setembre 1967

Dia 2.- Jaume Mas Ramis, *de Sineu*, amb Antònia Rigo Barceló, *Diega*.

Temps passat

25 ANYS ENRERA

Setembre de 1967

Joan Miralles, al Pontevedra

Aquest mes va fitxar pel Pontevedra, de 1a. divisió nacional de futbol, per dos anys, Joan Miralles Julià "Felanitxer"; si bé fins al següent novembre no s'hi pogué incorporar degut al servei militar.

50 ANYS ENRERA

Setembre de 1942

Congrés agropecuari

Durant tot aquest mes es va insistir molt perquè el poble de Montuïri participés al primer Congrés agropecuari provincial i concurs de bestiar i maquinària agrícola, que s'havia de celebrar a Ciutat el mes següent. Però així i tot l'assistència fou molt escassa.

100 ANYS ENRERA

Setembre de 1892

Arbitris per construccions

El mes anterior la Corporació municipal havia acordat per unanimitat i a fi de no haver de molestar tant els membres de la Comissió d'Obres, que s'exigís a tots els qui sol·licitassin permís per construccions, "la mesquina quantitat de tres pessetes". I aquest mes es féu una crida.

Pluviòmetre

Agost de 1992

Dia 15.....22'20 litres m²

Gloses

Comiat a don Pere

Don Pere, sa despedida
amb tristor li vull donar;
si a Sa Colònia se'n va
jo sé cert que pensarà
amb en "Parrí" qualche dia;
si necessitat tenia
el pot venir a cercar,
que sé cert que el servirà
en qualsevol cosa sia.

Al rector nou

Fa molt de temps he sabut,
perquè un m'ho va anunciar,
que venia un capellà
jove i ple de salut;
i ara que haurà vengut
de tots sigui ben rebut
i ell content estarà;
ses beates, si n'hi ha
i se van a confessar,
alerta a sa joventut

A mestre Tomeu Fiol

Ara ve mestre Fiol,
ja fa temps que l'esperava;
no és raro si se torbava,
perquè no jeu mai tot sol;
ell dorm com un verdelol
quan ve sa dematinada.

A la majoria

Davant una taula "de majoria" que berenaven, s'estirà d'aquesta:

Això és un purgatori
en vida d'un cristià,
voldria aquest berenar
vos servís de vomitori.

Miquel "Parrí"

Als quintos del 42

Quintos del quaranta-dos,
¿que ja us ha fuit sa "verera"
d'un pic cada any juntar-nos
per recordar temps enrera?
Hala!, venga, animau-vos.
Podríem anar a Cabrera;
jo, enc que hi hagués d'anar peu coix,
partiria sa primera.

Antònia Adrover "Manxes"

EXCES D'ORIGINAL

Malgrat esser l'estiu, per aquest número ens hem trobat amb excés d'originals. Hem hagut de deixar per l'octubre algunes seccions habituals, entrevistes, reportatges, història, llegendes, relats...

Esperem que tant el nostres lectors com els col·laboradors ho sàpiguem comprendre.

Dia 5 de setembre, el canvi de rectors

Pere Orpí s'acomiarà i Onofre Torres es presentarà

El tradicional ball de l'oferta dels Cossiers del dia de Sant Bartomeu, enguany, com cada any, va atreure l'expectació de montuïrers i externs, àvids de contemplar tan belles danses

Canvi de rector

Com ja anunciàvem el mes passat, el dissabte dia 5 de setembre, a la missa de les 9 del vespre es farà el relleu de rectors responsables i servidors de la nostra parròquia. Ens acomiadarem del qui ho ha estat durant el quasi cinc anys darrers, Pere Orpí, i donarem la benvinguda al qui ho serà, de moment, per temps indefinit, Onofre Torres.

Es tracta d'una cita obligada per a tots aquells que se sentin membres actius i compromesos de la comunitat cristiana parroquial. És una ocasió idònia per oferir els seus serveis i disponibilitat al nou responsable de la pastoral parroquial.

Horari de misses

- Dia 13 de setembre a les 19'30 serà el darrer dia en què se celebrarà missa al Puig de Sant Miquel.

- A partir de dia 20 hi tornarà haver missa a la parròquia els diumenges i festes a les 11 del matí.

- També a partir de dia 27 i degut al canvi d'hora, les misses vespertines seran a les 20 hores.

Campanya econòmica

Tradicionalment, entorn a les festes de Sant Bartomeu, la parròquia solia posar en marxa l'anomenada "Volta des Blat". La seva finalitat era donar compte de la situació econòmica i dels projectes i necessitats.

Enguany, com saben els lectors, està en marxa una campanya de subscripcions per ajudar econòmicament a les parròquies de cara al seu autofinançament. Per aquest motiu, la Comissió Econòmica ha cregut oportú suprimir la "Volta des Blat" i insistir en promocionar noves subscripcions. De moment encara són pocs els qui han donat resposta a la campanya. Si qualcú no té fulls de subscripció, es poden demanar a la rectoria.

En quant al balanç econòmic i a la previsió de despeses, es presentaran a finals d'any, o bé a través de *Bona Pau* o pel sistema que es cregui més convenient.

El Consell Parroquial convida tots el feligresos a assistir aquest dissabte 5 de setembre a l'acomiadament del rector Pere Orpí i a l'entrada del nou, Onofre Torres, a l'església, a les 9 del vespre.

Un llibre nou

Siguiendo mi camino

de Bernat Martorell Nicolau

La labor de Bernat Martorell Nicolau en el transcurs dels anys 1948-1955, degut al càrrec que ocupava, tingué una forta incidència dins la vida de Montuïri. Un lapse de temps que s'inicià quan el novell capellà sortí del Seminari per esser primer vicari de la nostra parròquia i posteriorment rector de la mateixa església.

Una època i una vida que pràcticament podem considerar des de dos caires molt distints, la incidència dels quals romanen reflectits en aquest llibre: el personal, com si es tractés de la crònica d'aquells fets, que marcaren la vida de don Bernat; i l'històric, per quant conté una succinta ressenya de la vida de Montuïri en la que el sacerdot va marcar una pauta, una manera d'esser, una petjada, sobretot entre la joventut d'aquell temps; sense oblidar tampoc la repercussió que va tenir, directa o indirectament, sobre la totalitat dels qui aleshores habitaven Montuïri. Una tasca afavorida, això sí, per les circumstàncies polítiques del moment.

D'aquí que es pot assegurar que tots aquells montuïrers que avui tenen més de 45 anys encara recorden qualcun dels esdeveniments que es mencionen, si és que no en foren protagonistes.

Totes aquestes circumstàncies han afavorit l'acollida d'aquest llibre dins Montuïri, fent que fos extraordinària, sobretot si se té en compte que el gran nombre de fotos que es reproduïxen d'aquell temps, juntament amb algunes que s'inclouen d'ara, o d'esdeveniments familiars de l'autor, constitueixen un valuós document històric, feel reflexe d'uns anys de la vida de Montuïri de mitjan segle XX.

Cal esmentar, finalment, el suport que *Bona Pau* ha tengut en aquest llibre: se n'han extret texts i fotos tant dels primers anys com del present amb motiu del 40è. aniversari. Fet que ens afalaga i valora. - O.A.